

Брюксел, 25.3.2013
COM(2013) 151 final

2013/0081 (COD) C7-0080/13

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети страни с цел научни изследвания, образование, ученически обмен, платен и неплатен стаж, доброволческа дейност и работа по програми „au pair“

[ПРЕРАБОТЕН ТЕКСТ]

{SWD(2013) 77 final}

{SWD(2013) 78 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1) КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

В член 79 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на Съюза се поставя задачата да развива обща миграционна политика, целяща да гарантира ефективно управление на миграционните потоци и справедливо третиране на гражданите на трети страни, пребиваващи законно в държавите членки. Настоящото предложение е в изпълнение на тази задача и цели да допринесе към прилагането на стратегията „Европа 2020“.

Докладите за прилагането¹ на Директива 2005/71/ЕО на Съвета от 12 октомври 2005 г. относно специфична процедура за прием на граждани от трети страни за целите на провеждане на научноизследователска дейност² и Директива 2004/114/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно условията за прием на граждани на трети страни с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност³ показваха, че в тези инструменти съществуват редица слабости. Тези недостатъци засягат ключови въпроси от рода на процедурите по приемането, включително визите, правата (включително аспекти, свързани с мобилността) и процесуалните гаранции. Разпоредбите, които съществуват в момента, не са достатъчно ясни или правнообвързващи, невинаги съответстват изцяло на съществуващите програми на ЕС за финансиране и понякога не успяват да дадат разрешение на практическите трудности, пред които са изправени кандидатите. Взети заедно тези проблеми поставят под въпрос систематичното справедливо третиране на гражданите на трети страни според съществуващите инструменти.

В Директива 2004/114/ЕО относно студентите се установяват задължителни разпоредби за приема на студенти от трети страни, като на държавите членки се предоставя избор дали да прилагат Директивата за ученици, доброволци и неплатени стажанти. В Директива 2005/71/ЕО относно научните работници се установява ускорена процедура за приема на научни работници от трети страни, които са подписали споразумение за прием с одобрена от държавата членка научноизследователска организация.

Необходимостта настоящата правна уредба да бъде подобрена се подкрепя и от факта, че в момента обстоятелствата и контекстът на политиката са много по-различни от тези по време на приемането на директивите. В контекста на стратегията „Европа 2020“ и необходимостта да се осигури интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж човешкият капитал представлява един от ключовите активи на Европа. Имиграцията от страни извън ЕС е един от източниците на високо квалифицирани хора; по-специално студентите и научните работници от трети страни представляват групи, които все повече се търсят. Насърчаването на контактите между хората и мобилността са също важни елементи на външната политика на ЕС, по-специално спрямо държавите от европейската политика за съседство и стратегическите партньори на ЕС.

Настоящото предложение цели да подобри разпоредбите, които се отнасят до научни работници, студенти, ученици, неплатени стажанти и доброволци от трети страни, и да приложи общи разпоредби спрямо две нови групи граждани на трети страни: платените стажанти и работещите като „au pair“. Предложението е под формата на директива,

¹ COM(2011) 901 окончателен; COM(2011) 587 окончателен.

² ОВ L 289, 3.11.2005 г., стр. 15.

³ ОВ L 375, 23.12.2004 г., стр. 12.

изменяща и преработваща директиви 2004/114/ЕО и 2005/71/ЕО. Общата ѝ цел е да подкрепя социалните, културните и икономическите връзки между ЕС и трети държави, да насърчава трансфера на умения и ноу-хау и да поощрява конкурентоспособността, като в същото време предостави гаранции за справедливото третиране на тези групи граждани на трети страни.

- **Общ контекст**

ЕС е изправен пред важни структурни предизвикателства от демографско и икономическо естество. Населението в трудоспособна възраст практически спря да нараства и през следващите няколко години ще започне да намалява. По икономически и демографски причини наблюдаваната тенденция на нарастване на заетостта с поставяне на акцент върху квалифицираната работна ръка ще продължи през идното десетилетие. ЕС е също така изправен пред проблем, свързан с неотложната необходимост от иновации. Годишно Европа отделя за научноизследователска и развойна дейност 0,8 % от БВП по-малко от САЩ и 1,5 % по-малко от Япония. Хиляди от най-добрите научни работници и новатори се преместиха в държави, в които условията са по-благоприятни. Въпреки че пазарът на ЕС е най-големият в света, той остава разпокъсан и недостатъчно благоприятстващ иновациите. В стратегията „Европа 2020“ и нейната водеща инициатива „Съюз за иновации“ се поставя целта за повишаването на инвестициите в сектора на научните изследвания и иновациите, за което ще са необходими приблизително един милион нови работни места в тази област в Европа. Имиграцията от страни извън ЕС е един от източниците на високо квалифицирани хора; по-специално студентите и научните работници от трети страни представляват групи, които все повече се търсят и които ЕС трябва активно да привлича. Студентите и научните работници от трети страни могат да допринесат за потока от добре квалифицирана потенциална работна ръка и човешки капитал, от който ЕС има нужда, за да се справи с горепосочените предизвикателства.

Глобалният подход на ЕС към миграцията и мобилността (ГПММ) предоставя цялостната рамка на външната миграционна политика на ЕС. С него се определя как ЕС организира своя диалог и сътрудничество с държави извън ЕС в областта на миграцията и мобилността. ГПММ цели, наред с останалото, да допринесе към изпълнението на стратегията „Европа 2020“, като по-специално съдейства за изпълнението на нейната цел за по-добра организация на законната миграция и поощряване на добре управляваната мобилност (заедно с другите стълбове на стратегията — за незаконната миграция, миграцията и развитието и международната закрила). Особено значение в този контекст имат партньорствата за мобилност, които предоставят индивидуално адаптирани двустранни рамки за сътрудничество между ЕС и избрани трети държави (особено измежду съседните на ЕС страни) и могат да съдържат мерки и програми за насърчаване на мобилността на групите, към които е насочено настоящото предложение за директива.

Даването на разрешение на граждани на трети страни да придобият умения и знания посредством извършването на стаж в Европа насърчава „циркуляцията на мозъци“ и подкрепя сътрудничеството с трети държави, което е от полза както за изпращащите, така и за приемащите държави. Глобализацията изисква по-силна връзка между предприятията в ЕС и чуждите пазари, а движението на стажанти и работещи като „au pair“ насърчава развиването на човешкия капитал и довежда до взаимно обогатяване за мигрантите, държавите им по произход и приемащите държави и до подобряване на взаимното познаване между културите. В отсъствието на ясна правна рамка обаче съществува също риск от експлоатация, на който са особено изложени стажантите и работещите като „au pair“ и който води със себе си риск от нелоялна конкуренция.

С цел да се оптимизират по-добре гореописаните ползи и да се отстранят установените рискове и като взема предвид сходните предизвикателства, пред които са изправени тези категории мигранти, настоящото предложение изменя Директива 2004/114/ЕО на Съвета относно условията за прием на граждани на трети страни с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност и Директива 2005/71/ЕО на Съвета относно специфична процедура за прием на граждани от трети страни за целите на провеждане на научноизследователска дейност.

- **Съществуващи разпоредби в областта на предложението**

Директива 2004/114/ЕО на Съвета предоставя общи правила по отношение на условията за прием и пребиваване на студенти от трети страни. При все това съгласно член 3 от Директива 2004/114/ЕО държавите членки са свободни да решат дали да прилагат Директивата и по отношение на граждани на трети страни, кандидатстващи за прием с цел ученически обмен, неплатен стаж или доброволческа дейност.

Условията за приема на платени стажанти са разгледани и в Резолюция на Съвета от 1994 г. относно ограниченията върху приема на граждани на трети държави на територията на държавите членки с цел трудова заетост⁴. В нея се предоставя общо определение на стажантите и се определя максималният период на престой.

С Директива 2005/71/ЕО на Съвета се установява специфична процедура за прием на граждани от трети страни за целите на провеждане на научноизследователска дейност.

Препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 28 септември 2005 г.⁵ предлага мерки за улесняване на издаването от държавите членки на единни визи за краткосрочно пребиваване за научни работници от трети страни, пътуващи в рамките на Общността с цел провеждане на научни изследвания.

Форматът на разрешението за пребиваване на гражданин на трета държава е установен в Регламент (ЕО) № 1030/2002. Той се прилага за настоящото предложение.

По отношението на работещите като „au pair“ Европейското споразумение на Съвета на Европа относно постове за детегледачки („au pair“) от 24 ноември 1969 г.⁶ дава набор от европейски правила. Мнозинството от държавите членки обаче не са ратифицирали това споразумение.

- **Съгласуваност с други политики и цели на Съюза**

Разпоредбите на настоящото предложение са съгласувани със стратегията „Европа 2020“ и глобалния подход на ЕС към миграцията и мобилността и подкрепят техните цели. Освен това създаването на общи процедури за прием и осигуряването на правен статут на стажантите и работещите като „au pair“ могат да послужат като гаранция срещу тяхното експлоатиране.

Настоящото предложение отговаря също така на една от целите на дейността на ЕС в областта на образованието, а именно да се работи за утвърждаването на Съюза като световен център за образование и международни отношения и да се споделят по-добре знания в световен мащаб като начин за подпомагане на разпространението на ценностите, свързани с човешките права, демокрацията и правовата държава.

Предложението също съответства на заявената цел на политиката за развитие на ЕС, свързана с премахването на бедността и постигането на Целите на хилядолетието за

⁴ ОВ С 274, 19.9.1996 г., стр. 3–6.

⁵ ОВ L 289, 3.11.2005 г., стр. 23.

⁶ <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/068.htm>

развитие. По-конкретно разпоредбите на предложението за мобилността на стажанти между ЕС и държавите по произход ще позволят стабилен приток на финансови средства и трансфер на умения и инвестиции.

Настоящото предложение има благоприятен ефект върху основните права, тъй като укрепва процесуалните права на гражданите на трети страни и признава и гарантира правата на платените стажанти и работещите като „au pair“. В това отношение то съответства на правата и принципите, заложи в Хартата на основните права, и особено на член 7 относно правото на зачитане на личния и семейния живот, член 12 относно свободата на събранията и сдруженията, член 15, параграф 1 относно свободата на избор на професия и правото на труд, член 15, параграф 3 относно еднаквите условия на труд, член 21, параграф 2 относно недискриминацията, член 31 относно справедливите и равните условия на труд, член 34 относно социалната сигурност и социалната помощ и член 47 относно правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес.

2. КОНСУЛТАЦИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

• Консултация със заинтересованите страни

Дискусиите с държавите членки се проведоха в рамките на заседанията на Комитета по имиграция и убежище (КИУ). На първо място, те разгледаха констатациите, направени в докладите по прилагането, и на второ място, в контекста на подготовката на настоящата инициатива, държавите членки представиха писмения си принос в отговор на въпросите, разпространени преди заседанието на КИУ.

Консултациите със заинтересованите страни включиха семинари, организирани от Европейската агенция за аудиовизия, култура и образование (ЕАСЕА) с общността „Еразмус Мундус“ по въпросите за визите и съвместните докторантури „Еразмус Мундус“, семинари и дискусии с национални платформи на организации за младежки обмен (включително организации за обмен на ученици и доброволци), както и семинар относно вижданията на научноизследователската общност по време на среща на водещите организации на EURAXESS⁷.

Европейската мрежа за миграция (EMN) организира няколко семинара по въпросите на мобилността на международните студенти, ad-hoc анкетите на EMN⁸, както и широко проучване, озаглавено *Immigration of International Students to the EU (Имиграцията на международните студенти в ЕС)*⁹.

⁷ Със заинтересованите страни бе обсъдена настоящата правна рамка, засягаща студентите и научните работници, и по-конкретно проблемите по отношение на приема и мобилността на гражданите на трети страни, потенциалният обхват на подобренията, както и възможните изменения на Директивата.

⁸ <http://emn.intrasoft-intl.com/> Вж. под: EMN Outputs / EMN Ad-Hoc Queries / Students.

⁹ Управителният съвет на EMN избра темата „Имиграцията на международните студенти в ЕС“ за основното проучване в работната програма за 2012 г. Целта на проучването е да се направи преглед на имиграционните политики на държавите — членки на ЕС, и Норвегия по отношение на международните студенти, за да се помогне на създателите на политиката и практикуващите в областта да постигнат баланс между активното привличане на международни студенти в ЕС с цел обучение и предотвратяването на злоупотребата с процедурите, установени за международните студенти, с цел имиграция.

На 1 юни 2012 г. започна обществена консултация чрез IPM¹⁰ и бяха получени 1 461 отговора. Огромната част от отговорилите (91 %) смятат, че привлекателността на ЕС като дестинация за научни работници трябва да бъде повишена, а 87 % заявяват същото за студентите. И за двете групи като основни проблеми се посочват визите и разрешенията за пребиваване. Над 70 % от отговорилите смятат, че привлекателността на ЕС следва също да бъде повишена за учениците, доброволците и неплатените стажанти. Не съществуват разлики по географски признак в зависимост от това дали отговорите са от страни от ЕС, или извън него.

На последно място, бяха взети предвид резултатите от обществената консултация относно рамката на Европейското научноизследователско пространство¹¹, както и резултатите от проучването за визите на „Еразмус Мундус“ на настоящите и бившите студенти по програма „Еразмус Мундус“, извършено от Асоциацията на настоящите и бившите студенти по програма „Еразмус Мундус“ (Erasmus Mundus Students and Alumni Association)¹² по поръчка на Европейската агенция за аудиовизия, култура и образование (EACEA).

- **Събиране и използване на експертни становища**

Не съществуваше необходимост от външни експертни становища в допълнение към посочените по-горе събрани данни.

- **Оценка на въздействието**

Бяха разгледани следните варианти:

Вариант 1 (изходен вариант): Запазване на съществуващото положение

Държавите членки, действайки самостоятелно, ще продължат да прилагат различни и разминаващи се политики по отношение на условията за прием, по-конкретно по отношение на визовите режими. Липсата на яснота и прозрачност по тези въпроси ще продължи. Ще продължат да съществуват проблеми с процесуалните гаранции, условията за упражняване на мобилност в рамките на ЕС (особено в случая на студентите) ще останат рестриктивни, а платените стажанти няма да бъдат обхванати въобще от законодателство на ЕС. По сходен начин в ЕС ще продължат да съществуват различни подходи по отношение на достъпа до пазара на труда на студенти и научни работници след завършването на обучението им/приключването на научното им изследване.

Вариант 2: Повишени комуникационни усилия (особено в случая на научните работници) и по-добро изпълнение на съществуващите в момента разпоредби

Този вариант включва по-добро предоставяне на информация и по-добър достъп до нея, за да се повиши прозрачността на съществуващите разпоредби и да се подобри използването им. Може също да се увеличат усилията за повишаване на осведомеността относно най-добрите практики сред държавите членки в приема и закрилата на групите, които в момента не са обхванати от съществуващите директиви, т.е. работещите като „au pair“ и платените стажанти. Ще бъде проверявано по-систематично дали държавите членки разбират и изпълняват задълженията си по тези директиви.

¹⁰ <http://ec.europa.eu/yourvoice/ipm/forms/dispatch?form=Immigration2012>. Консултацията приключи на 23 август 2012 г.

¹¹ http://ec.europa.eu/research/consultations/era/consultation_en.htm

¹² http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/events/visas-students/ema_visa_survey_16112011.pdf

Вариант 3: Подобряване на условията за прием, правата и процесуалните гаранции

Този вариант основно включва подобрения за студентите, учениците, доброволците и неплатените стажанти, тъй като прави условията за прием на тези категории сходни на тези, които се прилагат за научните работници, и уеднаквява някои от правата им с тези на научните работници. При този вариант разпоредбите, които понастоящем се прилагат по избор на държавите членки спрямо учениците, доброволците и неплатените стажанти, ще се превърнат в задължителни. Държавите членки ще бъдат задължени да съдействат с всичко възможно за предоставянето на необходимите визи на гражданин на трета страна (студенти и други категории), който е подал молба за виза и отговаря на условията за прием. Ще има също така промени, свързани с процесуалните гаранции, основно посредством въвеждането на срокове, които задължават органите на държавите членки да вземат решение по дадена молба за виза в рамките на 60 дни. При изключителни обстоятелства този срок може да бъде удължен с още 30 дни. Правото на труд на студентите по време на обучението им ще бъде удължено на минимум 15 часа на седмица от първата година на пребиваване.

Вариант 4: По-нататъшно подобряване на условията на прием, също права на мобилност в рамките на ЕС и процесуални гаранции; достъп до възможност за търсене на работа след завършване на обучението или научноизследователския проект; увеличен обхват, включващ платените стажанти и работещите като „au pair“

Този вариант е по-амбициозен по отношение на подобряването на условията и правата на групите, обхванати от съществуващите директиви, като включва в обхвата на Директивата платените стажанти и работещите като „au pair“ и въвежда специални условия за прием, с които да гарантира по-добрата им закрила. Държавите членки ще имат възможността да издават дългосрочни визи или разрешения за пребиваване и в случай че се използват и двата вида разрешения, следва да изискват само изпълняването на условията за прием, упоменати в Директивата (така условията ще останат едни и същи, независимо от вида разрешение).

В случай че престоят на гражданите на трети страни надхвърли една година, държавите членки, издаващи дългосрочни визи, ще трябва да издадат разрешения за пребиваване след първата година. Разпоредбите за мобилност в рамките на ЕС ще бъдат подсилени за научните работници и студентите и ще бъдат въведени за първи път за платените стажанти. Освен това по отношение на мобилността в рамките на ЕС ще се прилагат специални, по-благоприятни правила за тези, които се ползват от програми на ЕС, включващи мерки за мобилност, като „Еразмус Мундус“ или „Мария Кюри“.

Студентите ще получат право да работят минимум 20 часа на седмица от първата година на пребиваване. След приключване на обучението/научното изследване на студентите и научните работници ще бъде разрешено да останат на територията за търсене на възможности за работа за срок от 12 месеца. По отношение на процесуалните гаранции държавите членки ще бъдат задължени да вземат решение по молби за издаване на виза в рамките на 60 дни (за всички групи) и в рамките на 30 дни за стипендиантите по програма „Еразмус Мундус“ и „Мария Кюри“.

Анализът и сравнението на вариантите показват, че някои проблеми не могат да бъдат решени посредством подобрена комуникационна стратегия и следователно изискват обновяване на директивите.

Вариант 4 изглежда най-ефикасният вариант за постигане на ключовите цели и на положително икономическо и социално въздействие. Основният недостатък на законодателните промени са разходите, свързани с тях. Държавите членки трябва да направят изменения в законодателните си рамки, основно по отношение на разрешенията за влизане и пребиваване, мобилността в рамките на ЕС и сроковете за обработка на молбите. В същото време разходите, свързани с вариант 4, ще бъдат сравнително ограничени и някои държави членки вече прилагат някои от предвидените разпоредби.

Тъй като установените проблеми са сходни и за двете директиви и с цел да се предостави повече съгласуваност и яснота на правилата на ЕС, най-ефективният начин за осъществяване на предпочитания вариант е двете директиви да се слоят в един законодателен инструмент. Това ще бъде извършено чрез преработване на двете директиви, сливането им в един инструмент и предлагането на нови значителни промени.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Обобщение на предлаганите мерки**

Предложението установява условията за влизане и пребиваване на научни работници, студенти, ученици, платени и неплатени стажанти, доброволци и работещи като „au pair“ от трети страни на територията на държавите членки за период от над три месеца. Предложението въвежда условия за прием на две групи граждани на трети страни, които понастоящем не са обхванати от правнообвързващи инструменти на законодателството на ЕС — работещите като „au pair“ и платените стажанти, за да гарантира юридическите им права и закрила. В случая на научните работници от трети страни са улеснени приемането на семейството им, както и достъпът до пазара на труда на членовете на семейството и тяхната мобилност в рамките на ЕС.

Предложението предвижда, че на кандидат, който отговаря на всички условия, установени за прием в дадена държава членка, ще бъдат предоставени дългосрочна виза или разрешение за пребиваване. Предложението облекчава и опростява мобилността в рамките на ЕС за студенти и научни работници, особено тези, които участват в програмите „Еразмус Мундус“ или „Мария Кюри“, които ще бъдат разширени и в които участието ще се увеличи по следващата многогодишна финансова рамка. Предложението увеличава правата на студентите да работят на непълнен работен ден и позволява на студентите и научните работници да останат на територията за търсене на възможности за работа за срок от 12 месеца след приключване на обучението/научното изследване.

Въвеждат се разпоредби за повече информация и прозрачност, както и срокове за вземане на решения и подобрени процесуални гаранции, като даването на писмена обосновка за дадено решение и права на обжалване. Таксите, които се събират, трябва да се пропорционални.

- **Правно основание**

Член 79, параграф 2 от ДФЕС дава правото на Европейския парламент и на Съвета, действащи в съответствие с обикновената законодателна процедура, да приемат мерки в следните области:

а) условията за влизане и пребиваване, както и правилата за издаване от държавите членки на визи и разрешения за дългосрочно пребиваване;

б) определянето на правата на гражданите на трети страни, пребиваващи законно в дадена държава членка, включително условията за свобода на движение и пребиваване в другите държави членки.

- **Принцип на субсидиарност**

Имиграционната политика е със споделена компетентност между Съюза и държавите членки. Ето защо се прилага принципът на субсидиарността, който включва проверката, че целите на предложеното действие не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки (тест за необходимост), и оценка на това дали и как тези цели могат да бъдат постигнати по-добре с действия на Съюза (тест за европейска добавена стойност).

Предизвикателството да се запази и подобри капацитетът за привличане на таланти от държави извън ЕС нарасна и е общо за всички държави членки. Въпреки че всяка държава членка може да продължи да има своя собствена национална система за прием на групите граждани от трети страни, обхванати от настоящото предложение, това не би довело до постигане на общата цел за повишаване на привлекателността на ЕС като дестинация за таланти мигранти. Един общ набор изисквания за прием и пребиваване вместо фрагментирано положение с разминаващи се национални разпоредби е явно по-ефикасно и просто за потенциалните кандидати, както и за заинтересованите организации, отколкото ако трябва да се работи с 27 различни системи. Освен това насърчаването на мобилността в рамките на ЕС — една от ключовите цели на настоящото предложение — изисква инструмент на равнище ЕС.

Поради растящия брой инициативи, насочени към младежта и стимулиращи културните, социалните и образователните контакти, в които участват хора от трети страни, и форми на неформално обучение, нараства все повече и необходимостта от съответни адекватни имиграционни правила.

И накрая, минимално еднакво равнище на закрила и права на студентите, научните работници и други групи от трети страни би довело до солидни гаранции срещу експлоатацията на определени уязвими категории, като платените стажанти и работещите като „au pair“.

Добавената европейска стойност на съществуващите директиви за студентите и научните работници бе доказана през годините, а това предложение ще доведе до по-нататъшни подобрения.

Една прозрачна правна рамка, включваща съответните гаранции за осигуряване на реален трансфер на умения, ще улесни икономическите, социалните и културните международни отношения между държавите членки и изпращащите държави. По отношение на външните аспекти на миграционната политика, един инструмент на ЕС, обхващащ платените стажанти, ще спомогне за по-нататъшното задълбочаване на глобалния подход на ЕС към миграцията и мобилността, тъй като предоставя трансфери на знания и в същото време засилва ангажираността на третите страни в борбата с незаконната имиграция благодарение на допълнителните начини за законна миграция, които създава. По отношение на работещите като „au pair“ създаването на рамка на ЕС би спомогнало за увеличаване на тяхната закрила.

Един от ключовите елементи на настоящото предложение е да се използва по-добре потенциалът на студентите и научните работници, след като приключат своето образование/научно изследване. Те представляват бъдещ ресурс от висококвалифицирани работници, тъй като говорят езика на приемащата държава и са интегрирани в нейното общество.

С включването в обхвата си на платените стажанти, които попадат извън дефиницията на стажантите, които идват в Съюза в контекста на вътрешнокорпоративен трансфер, предложението ще допълни Директивата за вътрешнокорпоративните трансфери, която в момента е обект на преговори между Съвета и Европейския парламент.

Разпоредбите, целящи да изяснят и популяризират правата и условията на пребиваване, също ще допринесат за постигането на цялостната цел за увеличаване на защитата на основните права.

Като се има предвид всичко това, се счита, че предложението е в съответствие с принципа на субсидиарност.

- **Принцип на пропорционалност**

Принципът на пропорционалност се прилага, което означава, че „съдържанието и формата на дейност на Съюза не надхвърлят необходимото за постигане на целите на Договорите“ (член 5, параграф 4 от Договора за Европейския съюз). Настоящото предложение е в съответствие с принципа на пропорционалност поради следните причини.

Избраният инструмент е директива, която дава на държавите членки висока степен на гъвкавост по отношение на изпълнението.

Съдържанието на действието се ограничава до това, което е необходимо за постигането на неговата цел. Предложените правила засягат условията за прием, процедурите и разрешенията (разрешения за пребиваване и дългосрочни визи), както и правата на студентите, научните работници, учениците, доброволците, стажантите и работещите като „au pair“, които са областите, които представляват елементи от общата имиграционна политика по член 79 от ДФЕС. За някои от тези групи вече съществува правна уредба на равнище ЕС, която обаче трябва да се обнови и подобри, и съдържанието на настоящото предложение се ограничава до необходимото за постигането на тази цел.

- **Избор на инструмент**

Предложеният инструмент е директива. Това е подходящият инструмент за това действие, тъй като определя задължителни минимални стандарти, но в същото време дава на държавите членки необходимата гъвкавост. Освен това директивата е най-подходящият инструмент за сливането в един законодателен акт на двете съществуващи директиви, посредством преработката им, с цел да се осигури последователна правна рамка за различните групи граждани на трети страни, които идват в ЕС.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на ЕС.

5. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

- **Клауза за транспониране**

Предложението включва клауза за транспониране.

- **Обяснителни документи, придружаващи нотификацията на мерките за транспониране**

Предложената директива има широк обхват по отношение на засегнатите групи граждани на трети страни, които включва (научни работници, студенти, ученици, стажанти, доброволци и работещи като „au pair“). Предложението също съдържа голям брой правни задължения, които надхвърлят тези, съдържащи се в съществуващите в момента Директива 2005/71/ЕО и Директива 2004/114/ЕО. С оглед на това и на факта, че предложението включва разпоредби по отношение на редица групи, които все още не са обхванати от задължително законодателство в сегашната правна рамка, ще са нужни обяснителни документи, придружаващи нотификацията за мерките за транспониране, така че да могат да бъдат ясно идентифицирани мерките за транспониране, които държавите членки са добавили към съществуващото си законодателство.

- **Подробно обяснение на предложението**

ГЛАВА I — ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предложението представлява част от усилията на ЕС да разработи цялостна имиграционна политика. То има три конкретни цели. Първата е да установи условията за влизане и пребиваване на граждани на трети страни на територията на държавите членки за период над три месеца с цел научни изследвания, образование, ученически обмен, платен и неплатен стаж, доброволческа дейност и работа по програми „au pair“. Втората е да установи условията за влизане и пребиваване на студенти и платени стажанти от трети страни в държави членки, различни от държавата членка, която първа предоставя разрешение на гражданина на трета страна въз основа на настоящата директива. Третата обхваща условията за влизане и пребиваване на научни работници от трети страни в държави членки, различни от държавата членка, която първа предоставя разрешение на гражданина на трета страна въз основа на настоящата директива.

Член 2

Този член определя обхвата на предложението, което се прилага по отношение на граждани на трети страни, които кандидатстват за прием на територията на определена държава членка с цел научноизследователска дейност, образование, ученически обмен, платен и неплатен стаж, доброволческа дейност и работа по програми „au pair“. Незадължителните разпоредби на Директивата за студентите по отношение на учениците, неплатените стажанти и доброволците стават задължителни, а общият обхват на Директивата се разширява, така че да обхване платените стажанти и работещите като „au pair“.

По отношение на групите, които не са обхванати от предложението, то се придържа до голяма степен към подхода, възприет в Директива 2005/71/ЕО и Директива 2004/114/ЕО. Предложението не обхваща например гражданите на ЕС и членовете на техните семейства. Също като посочените две директиви то не обхваща и гражданите на трети страни, които са дългосрочно пребиваващи в ЕС, като се имат предвид привилегираният им статут и специалното разрешение за пребиваване, както и бежанците, които пребивават в държавата членка на строго временна основа в съответствие със законодателството на ЕС или ангажименти, съдържащи се в международни споразумения, както и други ограничени категории лица.

Член 3

Този член посочва определенията, използвани в предложението, които са до голяма степен сходни с определенията в други директиви, съществуващи в областта на

миграцията (най-вече 2004/114/ЕО и 2005/71/ЕО). Определението за работещи като „au pair“ се основава на Европейското споразумение от 1969 г. относно постовете за детегледачки („au pair“). Определението за платените стажанти се основава на това за неплатените стажанти, като се подчертава елементът на възнаграждението. Понятието „разрешение“ се използва като обхващащо както разрешенията за пребиваване, така и дългосрочните визи.

Член 4

Този член постановява, че държавите членки могат да предоставят по-благоприятни условия за лицата, за които предложението за директива се прилага, но само във връзка с определени разпоредби, които засягат членовете на семействата на научни работници, правото за равноправно третиране, стопанските дейности и процесуалните гаранции, за да не се наруши приложното поле на Директивата.

ГЛАВА II — ПРИЕМАНЕ

Член 5

Този член установява общия принцип, че ако кандидат отговаря на всички общи и специални условия за прием, трябва му се предостави разрешение за пребиваване или дългосрочна виза от държавата членка, в която е подадена молбата. Целта е да се избегнат ситуации, в които на кандидата може да се откаже прием, въпреки че отговаря на всички условия, а не му се предоставя необходимата виза.

Член 6

Този член установява общите условия, на които всички кандидати трябва да отговарят, за да могат да бъдат допуснати до държава членка, в допълнение към специалните условия, установени в следващите членове, които се отнасят за отделните категории граждани на трети страни. Общите условия в голяма степен съответстват на тези, установени в различните инструменти по въпросите на законната миграция, и включват наличието на валидни документи, здравна застраховка и минимални ресурси. Ако всички общи и специални условия за приемане са изпълнени, кандидатите имат право да получат разрешение под формата на дългосрочна виза и/или разрешение за пребиваване.

Членове 7, 8 и 9

В тези членове се установяват специалните условия за прием на научни работници от трети страни, които вече съществуват в Директивата за научните работници, а именно изискването научноизследователската организация да е одобрена от държавата членка и да е подписано споразумение за прием както от одобрената научноизследователска организация, така и от научния работник. В настоящото предложение изрично се посочват елементите, които трябва да фигурират в споразумението за прием. Те са: заглавие и цел на научноизследователския проект, потвърждение от научния работник, че той се ангажира да завърши научноизследователския проект, потвърждение от организацията, че приема научния работник, така че той да е в състояние да завърши научноизследователския проект, началната и крайната дата на научноизследователския проект, информация относно правната връзка между научноизследователската организация и научния работник и информация относно условията на работа на научния работник. За да могат научните работници от трети страни да знаят кои са научноизследователските организации, които могат да сключват споразумения за прием, се поставя ударение върху необходимостта списъкът с одобрените организации да бъде публичен и да се обновява в случай на промяна в него.

Член 10

В член 10 се посочват специалните условия за прием на студенти от трети страни, които условия са сходни на тези в Директивата за студентите.

Членове 11, 12, 13 и 14

В тези членове се посочват специалните условия за прием на ученици, платени и неплатени стажанти, доброволци и работещи като „au pair“ от трети страни, които трябва да представят доказателство за организацията, която отговаря за техния обмен, стаж или доброволческа дейност. Докато учениците, неплатените стажанти и доброволците бяха включени в незадължителния диспозитив на Директива 2004/114/ЕО, платените стажанти са изцяло нова група граждани от трети страни, които ще бъдат обхванати. Същото се отнася и до работещите като „au pair“. Последните две групи имат сходни характеристики с тези, които вече са обхванати от правото на ЕС. И двете групи се ползват от повишено равнище на закрила. За приемането на лица, работещи като „au pair“, трябва да се представи доказателство, че приемащото семейство поема отговорност например по отношение на разходите за издръжка и настаняването. Пребиваването на работещите като „au pair“ също трябва да се основава на споразумение между работещия и приемащото семейство, в което да са определени правата и задълженията на работещия. За платените стажанти трябва да бъдат уточнени програмата на стажа, неговата продължителност, условията на работа и тези, засягащи ръководството на стажа. За да се избегнат ситуации, в които стажантите се използват като „евтин труд“, организацията домакин може да бъде длъжна да декларира, че гражданинът на третата страна не заема съществуващо работно място.

ГЛАВА III — РАЗРЕШЕНИЯ И ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРЕСТОЯ

Членове 15, 16 и 17

В тези членове се посочва информацията, която трябва да бъде включена в разрешението за пребиваване или дългосрочната виза на гражданина на трета страна. В член 16 се уточнява, че разрешението, което се предоставя на научните работници и студентите, е за период от поне една година. За всички останали групи разрешенията по правило са ограничени до една година, с възможност за изключения. Това съответства на сроковете, предвидени в директиви 2005/71 и 2004/114. Освен това в член 17 на държавите членки се дава възможност да предоставят допълнителна информация по отношение на пълните списъци с държави членки, в които студентите или научните работници от трети страни възнамеряват да отидат.

ГЛАВА IV — ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКАЗ, ОТТЕГЛЯНЕ ИЛИ НЕПОДНОВЯВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ

Членове 18, 19 и 20

В тези членове се посочват задължителните и възможните основания да отказ, оттегляне или неподновяване на разрешение, като настъпило неизпълнение на общите и специалните условия за прием, фалшиви документи и т.н., които са стандартни условия по съществуващите директиви в областта на миграцията.

ГЛАВА V — ПРАВА

С това предложение се въвежда специална глава относно правата на всички групи, обхванати от предложението.

Член 21

За да се осигури справедливото третиране на гражданите на трети страни, попадащи в обхвата на новата директива, в този член им се предоставя право на равноправно третиране по Директивата за единно разрешение¹³. Без да съществува възможност за прилагане на ограниченията, предвидени в Директивата за единно разрешение, за научните работници от трети страни се поддържат по-благоприятни права на равно третиране с гражданите на приемащата държава членка по отношение на клоновете на социалната сигурност, определени в Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност. Освен това учениците, доброволците, неплатените стажанти и работещите като „au pair“ от трети страни се ползват от еднакви права с гражданите на държавата членка домакин по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставяните на обществеността стоки и услуги, независимо от това дали правото на Съюза или националното право им предоставя достъп до трудовия пазар.

Членове 22 и 23

В тези разпоредби на научните работници и студентите от трети страни се предоставя правото на труд, като държавите членки имат възможност да установяват известни ограничения. Научните работници имат право да преподават в съответствие с националното законодателство, както вече бе предвидено в Директива 2005/71. По отношение на студентите, за разлика от Директива 2004/114/ЕО, където им бе разрешено да работят минимум 10 часа на седмица, по новата директива този период се увеличава на 20 часа. По отношение на достъпа на студентите до стопанска дейност държавите членки могат да продължат да вземат предвид ситуацията на своя пазар на труда, но това следва да се извършва по пропорционален начин, така че да не се застрашава систематично правото на студентите на труд¹⁴.

Член 24

В член 24 се въвежда възможността за студентите и научните работници, ако изпълняват общите условия за прием, установени в предложението (освен условието лицето да е под 18 години), да останат в държавата членка за срок от 12 месеца след приключване на образованието/научния проект, за да търсят работа или да започнат собствен бизнес. Част от държавите членки вече предоставят тази възможност, но разрешеният срок може да се различава. Изглежда, че възможността да останат в съответната държава членка е важен фактор за студентите/научните работници от трети страни, когато избират държавата, в която да отидат. Ето защо тази разпоредба разполага с потенциала да увеличи конкурентоспособността на държавите членки в търсенето на таланти в световен мащаб. Това е въпрос от общ интерес в контекста на намаляването на населението в трудоспособна възраст и на бъдещите нужди от висококвалифицирани работници, който съответства на плана за действие „Предприемачество 2020 г.“¹⁵. Това обаче няма да бъде автоматично разрешение за работа, но държавите членки могат все пак да използват съответната процедура за издаване на разрешение. След период от повече от 3 месеца и по-малко от 6 месеца държавите членки могат да поискат от гражданите на трети страни да представят доказателство, че наистина търсят работа (например копия от писмата и автобиографиите, изпратени на работодатели) или че са в процес на създаване на собствен бизнес. След период от 6 месеца те също могат да поискат от гражданите на

¹³ Директива 2011/98/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава членка, ОВ L 343, 23.12.2011 г.

¹⁴ Дело C-508/10, решение от 26.4.2012 г.

¹⁵ COM(2012)795.

трети страни да представят доказателство, че имат реални шансове да бъдат наети на работа или да започнат собствен бизнес.

Член 25

В този член са включени специални разпоредби за приемането и достъпа до трудовия пазар на членовете на семейството на научните работници, чрез дерогация от Директива 2003/86/ЕО, с цел увеличаването на привлекателността на ЕС за научните работници от трети страни. Това дали членовете на семейството на научните работници могат да разполагат с непосредствен достъп до държавата членка и до трудовия пазар може да изиграе роля, когато научният работник взема решение дали да се премести.

ГЛАВА VI — МОБИЛНОСТ МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

Членове 26 и 27

В тези членове се изброяват условията, при които научните работници, студентите и стажантите могат да се преместват от една държава членка в друга, с цел да се улесни този тип мобилност. По отношението на научните работници предвиденият по Директива 2005/71/ЕО срок, за който им се разрешава да се преместят във втора държава членка въз основа на споразумение за прием, сключено в първата държава членка, се удължава от 3 на 6 месеца. За студентите в новото предложение са включени разпоредби, които им позволяват да се преместят във втора държава членка за период до 6 месеца, въз основа на разрешението, предоставено от първата държава членка. Прилагат се специални правила за граждани на трети страни, които идват по програми за мобилност на ЕС, например съществуващите в момента „Еразмус Мундус“ или „Мария Кюри“, с цел опростяване на упражняването на мобилността. Това ще ограничи ситуациите, в които граждани на трети страни, които имат право да получават стипендии по програми на ЕС за мобилност, не могат да се възползват от тях, тъй като не могат да влязат на територията на съответната държава членка.

Член 28

В съответствие с разпоредбите на Директивата за синята карта членовете на семейството на научния работник могат да се преместват от една държава членка в друга заедно с научния работник.

ГЛАВА VII — ПРОЦЕДУРА И ПРОЗРАЧНОСТ

Член 29

В тази разпоредба се въвежда срок, който задължава държавите членки да вземат решение по окомплектованата молба за разрешение и да уведомят кандидата писмено в рамките на 60 дни (валидно за всички групи) и в рамките на 30 дни за програми на Съюза, включващи мерки за мобилност, като „Еразмус Мундус“ и „Мария Кюри“. В настоящата правна рамка не е зададен никакъв срок. Процесуалните гаранции включват възможността за обжалване на решението, с което молбата се отхвърля, както и изискването органите да обосновават такива решения писмено и гарантирането на правото на съдебна защита.

Членове 30 и 31

В тях се признава, че достъпността на информацията е от ключово значение за постигането на целите на настоящото предложение. Член 30 изисква от държавите членки да направят общественодостъпна информацията относно условията за влизане и пребиваване, както са установени с това предложение, включително информацията относно одобрените научноизследователски организации и таксите. В съответствие със

съществуващите директиви в областта на миграцията, член 31 изрично посочва, че държавите членки могат да събират такси за обработката на молбите. Освен това в съответствие със скорошната съдебна практика на Съда¹⁶ с член 31 се въвежда изискване размерът на тези такси да не застрашава постигането на целите на Директивата.

ГЛАВА VIII — ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Членове 32—38

С член 32 от държавите членки се изисква да създадат национални звена за контакт за обмена на информация относно граждани на трети страни, обхванати от предложението, които се преместват от една държава членка в друга. Такива национални звена за контакт вече съществуват във връзка с определени директиви в областта на миграцията, като Директивата за синята карта, и са се доказали като ефикасен механизъм, позволяващ техническа комуникация между държавите членки.

Член 33

С тази разпоредба от държавите членки се изисква да предоставят на Комисията статистически данни относно броя на гражданите на трети страни, на които е предоставено разрешение по настоящото предложение, в съответствие с Регламент № 862/2007. Комисията има възможност да изисква и допълнителни статистически данни.

Член 36

С тази разпоредба се постановява, че предложението официално отменя съществуващите директиви 2005/71/ЕО и 2004/114/ЕО относно научните работници и студентите от трети страни.

Останалите разпоредби (членове 34, 35, 37 и 38) са стандартни заключителни разпоредби, уреждащи докладването, транспонирането, влизането в сила и адресатите на Директивата.

¹⁶ Дело C-508/10, решение от 26.4.2012 г.

↓ 2004/114/ЕО, 2005/71/ЕО
(адаптиран)
⇒ НОВ

2013/0081 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно условията за ~~прием~~ ⇒ влизане и пребиваване ⇐ на граждани на трети страни с цел научни изследвания, образование, ученически обмен, ⇒ платен ⇐ и неплатен стаж ~~безвъзмездно обучение, или,~~ доброволческа дейност ⇒ и работа по програми „au pair“ ⇐

~~относно специфична процедура за прием на граждани от трети страни за целите на провеждане на научноизследователска дейност~~

[ПРЕРАБОТЕН ТЕКСТ]

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз ~~създаване на Европейската общност~~, и по-специално член ~~63~~ 79, втора алинея ~~първа, точка 3, буква а) и точка 4 параграф 3-2, букви а) и б)~~ от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

↓ НОВ

(1) В Директива 2004/114/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно условията за прием на граждани на трети страни с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност¹⁷ и Директива 2005/71/ЕО на Съвета от 12 октомври 2005 г. на относно специфична процедура за прием на граждани от трети страни за целите на провеждане на научноизследователска дейност¹⁸ трябва да бъдат въведени редица изменения. С оглед постигане на яснота посочените директиви следва да бъдат преработени.

¹⁷ ОВ L 375, 23.12.2004 г., стр. 12.

¹⁸ ОВ L 289, 3.11.2005 г., стр. 15.

- (2) Настоящата директива следва да отговори на установената в докладите за прилагането на двете директиви¹⁹ нужда да бъдат отстранени констатираните слабости и да предложи съгласувана правна рамка за различните групи граждани, идващи в Съюза от трети държави. С оглед на това с нея следва да се опростят и рационализират съществуващите разпоредби за различните групи в един - единствен инструмент. Въпреки разликите между групите, обхванати от настоящата директива, те също споделят редица характеристики, което прави възможно разглеждането им посредством обща правна рамка на равнище Съюз.
- (3) Настоящата директива следва да допринесе за постигането на целта на Стокхолмската програма за сближаване на националното законодателство относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети страни. Имиграцията от страни извън Съюза, е един от източниците на висококвалифицирани хора, от които са все по-търсени студентите и научните работници. Те играят важна роля във формирането на основния ресурс на Съюза за осигуряване на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж — човешкия капитал — и следователно допринасят за постигането на целите от стратегията „Европа 2020“.
- (4) Недостатъците, установени в докладите за прилагането на двете директиви, се отнасят основно до условията за прием, правата, процесуалните гаранции, достъпа на студенти до трудовия пазар по време на образованието им, разпоредбите за мобилност в рамките на Съюза, както и до липсата на хармонизация, тъй като включването в обхвата на законодателството на някои групи, като доброволци, ученици и неплатени стажанти, бе оставено на преценката на държавите членки. Провелите се по-късно по-широки консултации установиха също така необходимостта от по-добри възможности за търсене на работа от научните работници и студентите и от по-добра защита на лицата, наети като „au-pair“, и платените стажанти, които не са обхванати от настоящите инструменти.

↓ 2004/114/ЕО съображение 1

- (5) С цел постепенното установяване на зоната на свобода, сигурност и правосъдие ~~Д~~Договорът предвижда приемането на мерки в областта на убежището, имиграцията и защитата на правата на гражданите на трети страни.

↓ 2004/114/ЕО съображение 2
(адаптиран)

~~В договора се предвижда Съветът да приема мерките, свързани с имигрантската политика в областта на условия за влизане и пребиваване, както и стандартите относно процедурите за издаване на дългосрочни визи и разрешения за пребиваване от държавите членки.~~

¹⁹ COM(2011) 587 окончателен и COM(2011) 901 окончателен.

↓ 2004/114/ЕО съображение 3
(адаптиран)

~~На извънредното съвещание в Тампере от 15 и 16 октомври 1999 г. Европейският съвет подчерта необходимостта от сближаване на националните законодателства в областта на условията за прием и пребиваване на граждани на трети страни и за тази цел понека от Съвета бързото приемане на решения въз основа на предложения на Комисията.~~

↓ НОВ

(6) Директивата следва също така да има за цел насърчаването на контактите между хората и на мобилността, предвид на важното им значение като елементи на външната политика на Съюза, по-специално спрямо държавите от европейската политика за съседство или стратегическите партньори на Съюза. Тя следва да позволи по-добър принос към Глобалния подход към миграцията и мобилността и неговите партньорства за мобилност, които предоставят конкретна рамка за диалог и сътрудничество между държавите членки и трети държави, включително за улесняването и организирането на законната миграция.

↓ 2004/114/ЕО съображение 6
(адаптиран)

~~Една от целите на Общността в областта на образованието е да се насърчава Европа като цяло в качеството ѝ на световен център на високи постижения в областта на образованието и професионалното обучение. Насърчаването на мобилността на гражданите от трети страни, насочена към Европейската общност с учебна цел, е ключов елемент в тази стратегия. Сближаването на националните законодателства на държавите членки в областта на условията за влизане и пребиваване е негова съставна част.~~

↓ 2004/114/ЕО съображение 7
(адаптиран)
⇒ НОВ

(7) Миграцията, свързана с целите, посочени в настоящата директива, ~~принципно е временна и независеща от състоянието на пазара на труда в приемащата държава-членка~~ ⇒ следва да насърчава създаването и придобиването на знания и умения. ⇐ ☒ ☒ Тя ☒ представлява взаимно обогатяване за лицата, които се ползват от нея, техните държави по произход и приемащата държава членка и допринася за поощряване на по-доброто разбирателство между културите.

↓ НОВ

(8) Настоящата директива следва да допринесе за привлекателността на Съюза като място за научни изследвания и иновации и да спомогне за заемането на по-

предна позиция от Съюза в световното съревноване за намиране на таланти. Отварянето на Съюза за граждани на трети страни, които могат да бъдат приети за целите на извършване на научни изследвания, също е част от водещата инициатива „Съюз за иновации“. Създаването на отворен трудов пазар за научните работници от Съюза и от трети страни бе също утвърдено като една от ключовите цели на Европейското научноизследователско пространство (ЕИП) — единно пространство, в което се движат свободно научни работници, научни познания и технологии.

↓ 2005/71/ЕО съображение 5
(адаптиран)

~~Настоящата директива е предназначена да съдейства за постигането на тези цели посредством насърчаване на приема и мобилността на граждани на трети страни за изследователски цели за престои с продължителност повече от три месеца, с цел Общността да стане по-привлекателна за научни работници от целия свят, както и за да даде тласък на позицията ѝ като международен център за изследвания.~~

↓ 2004/114/ЕО съображение 9
(адаптиран)

~~Новите правила на Общността се базират на определенията на понятията студент, стажант, учебно заведение и доброволческа дейност, вече използвани в правото на Общността, и по-специално в отделните програми на Общността за насърчаване на мобилността на заинтересованите лица (Сократ, Европейска доброволческа служба и др.).~~

↓ 2004/114/ЕО съображение 11

~~Гражданите на трети страни, които попадат в категорията на стажантите без възнаграждение или в тази на доброволците и които, поради своята дейност или вид получавани компенсации или заплащане се считат за работещи по смисъла на националното им законодателство, не са обхванати от настоящата директива. Приемът на граждани на трети страни, които възнамеряват да преминат учебен курс за медицинска специализация, следва да бъде определен от държавите членки.~~

↓ 2005/71/ЕО съображения 11,
13 and 14 (адаптиран)
⇒ НОВ

(9) Приемането на научни работници е удачно да бъде улеснено ~~чрез създаване на~~ ⇒ посредством ⇐ процедура за прием, която не зависи от правоотношенията с изследователската организация домакин, както и чрез премахването на ☒ изискването за ☒ разрешение~~те~~ за работа, което понастоящем е необходимо, в допълнение към разрешението за постоянно пребиваване ⇒ или дългосрочната виза ⇐ . ~~Държавите членки могат да приложат подобни правила~~

~~за граждани на трети страни, които кандидатстват за прием с цел обучение във висше учебно заведение, в съответствие с националната законодателна или административна практика, в контекста на научноизследователски проект.~~ Специфичната Тази процедура за научни работници следва да се основава на сътрудничество между научноизследователските организации и имиграционните органи в държавите членки. Тя следва да предоставя на първите ключова роля в процедурата за прием с оглед на улесняване и ускоряване на приема и уреждането на постоянно пребиваване на научни работници от трети страни в Съюза ~~Общността~~, като същевременно се запазват прерогативите на държавите членки по отношение на имиграционната политика. Научноизследователските организации, предварително одобрени от държавите членки, следва да имат възможност да сключат споразумение за прием с гражданин на трета страна за целите на извършване на научноизследователски проект. Държавите членки, на основата на това споразумение за прием, следва да издават ~~разрешение за пребиваване~~ разрешение , ако са изпълнени условията за влизане и пребиваване в страната.

↓ 2005/71/ЕО съображение 9
(адаптиран)

- (10) Тъй като усилията, които следва да се положат за постигане на ~~гореспоменатата~~ ~~3-процентна~~ целта за инвестиране на 3 % от БВП за научни изследвания , засягат предимно частния сектор, който в резултат трябва да назначи повече научни работници през идните години, научноизследователските организации, ~~които потенциално са подходящи~~ които могат да бъдат одобрени по настоящата директива, следва да принадлежат както на държавния, така и на частния сектор.

↓ 2005/71/ЕО съображение 15
(адаптиран)
 НОВ

- (11) С цел ~~Общността~~ Съюзът да стане по-привлекателен за научни работници, граждани на ~~и~~ трети страни, членовете на семействата на научните работници, така както са определени в Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 г. относно правото на събиране на семейството²⁰, техните социални и икономически права по време на престоя им се приравняват ~~е тези на гражданите на страната членка домакин в множество области. Освен това им се дава възможност да преподават във висши учебни заведения.~~ следва да бъдат приети с тях. Те следва да се възползват от разпоредбите за мобилност в рамките на Съюза и да имат също така достъп до пазара на труда.

²⁰ ОВ L 251, 3.10.2003 г., стр. 12.

↓ НОВ

(12) Когато това е уместно, държавите членки следва да се насърчават да третираат кандидатите за докторска степен като научни работници.

↓ 2005/71/ЕО съображение 6
(адаптиран)

(13) Прилагането на настоящата директива не бива ~~на да~~ насърчава „изтичането на мозъци“ от развиващи се страни и икономики в преход. Следва да се вземат мерки, които да подпомогнат реинтеграцията на научните работници обратно в страните им на произход, ~~както и миграцията на научни работници да бъде~~ в партньорство със страните на произход с оглед да се създаде ~~явна~~
 цялостна миграционна политика.

↓ НОВ

(14) С цел увеличаването на привлекателността на цяла Европа като център на световно равнище за образование и обучение, трябва да се подобрят условията за влизане и пребиваване на тези, които желаят да дойдат в Съюза за тези цели. Това съответства на целите на Програмата за модернизирание на системите за висше образование в Европа²¹, особено в контекста на интернационализацията на европейското висше образование. Сближаването на съответното национално законодателство на държавите членки е част от това начинание.

↓ НОВ

(15) Разширяването и задълбочаването на процеса от Болоня, започнат с Декларацията от Болоня²², доведе до постепенното сближаване на системите за висше образование както в участващите държави, така и извън тях. Този резултат се дължи на подкрепата, която националните власти оказаха в полза на мобилността на студенти и преподаватели, и на това че висшите училища я интегрираха в учебните си програми. Съществува необходимост това да бъде отразено посредством по-добри разпоредби за мобилност на студентите в рамките на Съюза. Едно от целите на Декларацията от Болоня е европейското висше образование да стане привлекателно и конкурентоспособно. Процесът от Болоня доведе до създаването на европейското пространство за висше образование. Рационализирането на европейския сектор за висше образование направи по-привлекателно обучението в Европа за студентите от трети страни.

²¹ COM(2011) 567 окончателен

²² Съвместна декларация на европейските министри на образованието от 19 юни 1999 г.

↓ 2004/114/ЕО съображение 10

- (16) Продължителността и другите условия, важащи за подготвителните курсове за студенти, обхванати от настоящата директива, следва да се определят от държавите членки в съответствие с тяхното национално законодателство.

↓ 2004/114/ЕО съображение 12

- (17) Доказателствата за приемането на определен студент в определено висше учебно заведение могат да включват, освен другото, писмо или сертификат, потвърждаващи неговото записване там.

↓ 2004/114/ЕО съображение 13

⇒ НОВ

- (18) Стипендиите могат ⇒ следва ⇐ да бъдат вземани предвид при оценката за наличие на достатъчни средства.

↓ НОВ

- (19) Докато преди държавите членки имаха избор дали да включат учениците, доброволците и неплатените стажанти в обхвата на Директива 2004/114/ЕО, тези групи вече следва да попадат в обхвата на настоящата директива, за да се улеснят влизането и пребиваването им и за да се гарантира спазването на правата им. Настоящата директива следва също така да се прилага за работещите като „au pair“ и платените стажанти, за да се гарантират закрилата им и спазването на законните им права.

- (20) Платените стажанти, които идват на работа в Съюза в контекста на вътрешнокорпоративен трансфер, не следва да се обхващат от настоящата директива, тъй като попадат в обхвата на [Директива 2013/xx/ЕС за вътрешнокорпоративните трансфери].

- (21) Тъй като в момента на равнище Съюз не съществува правна рамка за работещите като „au pair“ от трети страни, която да гарантира справедливото отношение към тези лица, в настоящата директива следва да се внесат разпоредби, които се отнасят до конкретните им потребности, като се отчита, че са особено уязвима група. Настоящата директива следва да предвиди условия, които да се спазват както от работещите като „au pair“, така и от приемащото семейство, особено по отношение на споразумението между тях, който следва да включва елементи като предоставянето на джобни пари²³.

- (22) След като всички общи и специални условия за приемане са изпълнени, държавите членки следва да издадат разрешение, т.е. дългосрочна виза и/или разрешение за пребиваване, в определени срокове. Ако държава членка издаде

²³ Европейско споразумение на Съвета на Европа относно постове за детегледачки („au pair“), член 8.

разрешение за пребиваване само на своя територия и всички условия, свързани с приемането по тази директива са изпълнени, държавата членка следва да предостави на въпросния гражданин на трета страна необходимите визи.

- (23) В разрешенията следва да се упомене статутът на въпросния гражданин на трета страна и съответните програми на Съюза, включващи мерки за мобилност. Държавите членки могат да посочат допълнителна информация на хартиен носител или по електронен път, стига това да не е еквивалентно на поставянето на допълнителни условия.
- (24) Различните срокове на продължителност на разрешенията по тази директива следва да отразяват специфичния характер на престоя на всяка група.
- (25) Държавите членки могат да налагат такси на подаващите молби за разрешения за обработката им. Таксите следва да бъдат пропорционални на целта на престоя.
- (26) Правата, предоставени на гражданите на трети страни по настоящата директива, не следва да зависят от това дали разрешението е под формата на дългосрочна виза, или на разрешение за пребиваване.

↓ 2004/114/ЕО съображение 8
⇒ НОВ

- (27) Терминът прием покрива влизането и пребиваването на гражданите на трети страни ⇒ в държава членка ⇐ за целите, определени с настоящата директива.

↓ 2004/114/ЕО съображение 14
(адаптиран)
⇒ НОВ

- (28) Приемът може да бъде отказан по надлежно обосновани причини. По-специално приемът може да бъде отказан, ако определена държава членка счете на основата на оценка на фактите ⇒ в даден индивидуален случай ⇐, че съответният гражданин на трета страна представлява потенциална заплаха за обществения ред, ~~или~~ обществената сигурност ⇒ или общественото здраве ⇐. ~~Понятието обществена политика може да включва присъда за тежко нарушение. В този контекст следва да се отбележи, че понятията обществен ред и обществена сигурност включват също така случаите, в които гражданите на трети страни принадлежат или са принадлежали към обединение, поддържащо тероризма, тези, които поддържат или са поддържали обединение от този вид или имат или са имали екстремистки замисли.~~

↓ 2004/114/ЕО съображение 15
(адаптиран)

- (29) В случай на съмнение относно основанията на подадената молба за прием държавите членки следва да могат да изискват всякакви необходими доказателства за оценка на нейната съвместимост, и по-специално въз основа на обучението ☒ или стажа ☒, ~~който~~ ☒ които ☒ заявителят смята да следва, с

цел да се избегне злоупотреба или неправилно използване на процедурата, установена в настоящата директива.

↓ НОВ

- (30) Националните органи следва да уведомят гражданите на трети страни, които кандидатстват за прием в държавите членки по тази директива, за решението, взето по молбата им. Те следва да го направят в писмена форма възможно най-бързо и най-късно до 60 дни от датата на подаване на молбата или възможно най-бързо и най-късно до 30 дни от датата на подаване на молбата, когато става въпрос за научни работници и студенти, обхванати от програми на Съюза, включващи мерки за мобилност.

↓ 2004/114/ЕО съображение 16
(адаптиран)

⇒ НОВ

- (31) Мобилността в рамките на Съюза на ~~студентите, които са~~ научни работници, студенти и платени стажанти — граждани на трети страни ~~провеждащи своето обучение в няколко държави членки,~~ трябва да се улесни ~~като същото трябва да се направи и по отношение на приема на граждани на трети страни, участващи в програми на Общността, които насърчават мобилността в нейните рамки или е насоченост към Общността и които са свързани с целите, посочени в настоящата директива.~~ ⇒ По отношение на научните работници настоящата директива следва да подобри правилата, свързани с периода, за който разрешението, издадено от първата държава членка, трябва да обхваща пребиваване във втора държава членка, без да е необходимо ново споразумение за прием. Трябва да бъдат направени подобрения по отношение на положението на студентите и новата група на платените стажанти, като им се позволи да пребивават във втора държава членка за периоди между три и шест месеца, ако изпълняват общите условия, посочени в директивата. За стажантите от трети страни, идващи в Съюза посредством вътрешнокорпоративен трансфер, в съответствие с [Директива 2013/xx/ЕС за вътрешнокорпоративните трансфери] следва да се прилагат специални разпоредби за мобилност в рамките на Съюза, съобразени с естеството на техния трансфер. ⇐

↓ НОВ

- (32) Разпоредбите за имиграция на Съюза и неговите програми, включващи мерки за мобилност, следва да се допълват повече. Научните работници и студентите от трети страни, обхванати от подобни програми на Съюза, следва да имат правото да се придвижват в предвидените държави членки въз основа на разрешението, издадено от първата държава членка, при условие че пълният списък на тези държави членки е известен пред влизането в Съюза. Такова разрешение следва да позволява на гореспоменатите групи да се придвижват, без да трябва да предоставят допълнителна информация или да извършват други процедури за

кандидатстване за разрешение. Държавите членки се насърчават да улеснят мобилността в рамките на Съюза на доброволци от трети страни в случаите, когато доброволческите програми включват повече от една държава членка.

↓ 2004/114/ЕО съображение 18
(адаптиран)
⇒ нов

- (33) За да се даде възможност на ~~гражданите~~ ☒ студентите ☒ от трети страни да покриват ⇒ по-добре ⇐ част от разходите за своето образование, следва да им се предостави ⇒ по-голям ⇐ достъп до пазара на труда при условията, изложени в настоящата директива ⇒ , като им се позволи да работят минимум 20 часа на седмица ⇐ . Принципът за достъп на студентите до пазара на труда ~~при условията, изложени в настоящата директива~~, следва да се превърне в общо правило. Независимо от това, в изключителни случаи държавите членки следва да могат да се съобразяват с положението на своя национален пазар на труда ⇒ , при все че това не може да доведе до цялостно отричане на правото на полагане на труд ⇐ .

↓ нов

- (34) Като част от стремежа да се осигури добре квалифицирана работна ръка в бъдеще, държавите членки следва да позволят на студентите, които завършват образованието си в Съюза, да останат на тяхна територия с намерението да открият възможности за работа или за започване на собствен бизнес за срок от 12 месеца след изтичането на първоначалното разрешение. Те следва да разрешат същото и на научните работници след приключването на научноизследователския им проект, описан в споразумението за прием. Това обаче не следва да се равнява на автоматично право на достъп до пазара на труда или за започване на собствен бизнес. От студентите и научните работници може да се изиска да предоставят доказателства в съответствие с член 24.
- (35) Разпоредбите на настоящата директива не засягат компетентността на държавите членки да регулират обема на приетите граждани на трети страни с цел трудова заетост.
- (36) За да стане Съюзът по-привлекателен за научни работници, студенти, ученици, стажанти, доброволци и работещи по програми „au pair“ от трети страни, е важно към тях да има справедливо отношение в съответствие с член 79 от Договора. Тези групи имат право на равно третиране с гражданите на приемащата държава членка съгласно Директива 2011/98/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава-членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава-членка²⁴. В допълнение към правата, предоставени по Директива 2011/98/ЕС, за научните работници от трети страни следва да се поддържат по-благоприятни права на равно третиране с гражданите на приемащата държава членка по отношение на

²⁴ ОВ L 343, 23.12.2011 г., стр. 1.

клоните на социалната сигурност, определени в Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност. Понастоящем директивата предвижда възможност за държавите членки да ограничават равното третиране по отношение на клоновете на социалната сигурност, включително семейните обезщетения, и тази възможност за ограничаване може да засегне научните работници. В допълнение, независимо от това дали правото на Съюза или националното право на държавата членка домакин предоставя достъп до трудовия пазар на ученици, доброволци, неплатени стажанти и работещи по програми „au pair“ от трети страни, те следва да се ползват от еднакви права с гражданите на държавата членка домакин по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставяните на обществеността стоки и услуги.

↓ 2004/114/ЕО съображение 23

- (37) Настоящата директива не следва по никакъв повод да засяга прилагането на Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни²⁵.

↓ 2005/71/ЕО съображение 22
(адаптиран)

~~Директивата при никакви обстоятелства не се отразява на Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни²⁶.~~

↓ 2004/114/ЕО съображение 4
(адаптиран)
⇒ нов

- (38) Настоящата директива спазва основните права и признатите принципи от Хартата ~~☒~~ на ~~☒~~ ~~на~~ основните права ~~☒~~ на ~~☒~~ Европейския съюз~~⇒~~, посочени в член 6 от Договора за Европейския съюз. ~~←~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 25
(адаптиран)

~~Настоящата директива отчита основните права и спазва признатите в Хартата на основните права на Европейския съюз принципи.~~

²⁵ ОВ L 157, 15.06.2002, стр. 1.

²⁶ ~~ОВ L 157, 15.06.2002, стр. 1.~~

↓ 2004/114/ЕО съображение 5
(адаптиран)

- (39) Държавите членки следва да въведат разпоредбите на настоящата директива без дискриминация на основание на пол, раса, цвят, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други становища, принадлежността към национално малцинство, благосъстояние, произход по рождение, ~~неравнопоставеност~~ инвалидност , възраст или сексуална ориентация.

↓ 2005/71/ЕО съображение 24
(адаптиран)

~~Държавите членки следва да приведат в действие разпоредбите на настоящата директива, без дискриминация на основание на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или вявания, политически или други убеждения, принадлежност към национално малцинство, благосъстояние, рождение, инвалидност, възраст или сексуална ориентация.~~

↓ НОВ

- (40) Съгласно Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г. държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано.

↓ 2004/114/ЕО съображение 24
(адаптиран)
⇒ НОВ

- (41) Доколкото целта на настоящата директива, а именно определянето на условията за ~~прием~~ влизане и пребиваване на граждани на трети страни с цел научни изследвания, образование, ученически обмен, неплатен или платен стаж ~~безвъзмездно обучение~~, доброволческа дейност или работа като „au pair“ , не може, поради своите измерения и въздействие, да се реализира в задоволителна степен от държавите членки поотделно, но може да бъде по-добре реализирана на равнище ~~Общност~~ Съюз , ~~последната~~ последният може да предприеме мерките, предвидени в съответствие с принципа за субсидиарност, както гласи член 5 от Договора. Съгласно принципа за пропорционалност, както е установен в упоменатия член, настоящата директива не надхвърля строго необходимото за постигането на целите ѝ.

↓ 2005/71/ЕО съображение 23
(адаптиран)

~~Целите на настоящата директива, а именно въвеждането на специална процедура за прием и приемането на условия за прием и пребиваване, приложими за граждани от трета страна, за престой от повече от три месеца в държавите членки с цел да се проведе научноизследователски проект по споразумение за прием е научноизследователска организация, не могат да бъдат постигнати в задоволителна степен от държавите членки, особено що се касае за осигуряването на мобилност между държавите членки, и по тази причина могат да бъдат постигнати по добре на общностно равнище. Общността има право да вземе мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.~~

↓ 2004/114/ЕО съображение 22
(адаптиран)

(42) Необходимо е всяка държава членка да направи така, че да огласи възможно най-широко, по-конкретно в Интернет, възможно най-пълната и редовно актуализирана информация относно научноизследователските организации, одобрени по настоящата директива, с които научните работници могат да сключат споразумения за прием, както и относно условията и процедурите за влизане и пребиваване на територията на тази страна за целите на провеждане на научноизследователска дейност според настоящата директива, както и ~~за~~ информация относно заведенията, посочени в настоящата директива, учебните курсове, в които могат да бъдат приети гражданите на трети страни, както и условията и процедурите за влизане и пребиваване на тяхна територия за тези цели.

↓ 2005/71/ЕО съображение 10
(адаптиран)

~~Всяка държава членка следва да гарантира, че възможно най-изчерпателната информация, редовно осъвременявана, относно научноизследователските организации, одобрени по настоящата директива, с които научните работници могат да сключат споразумения за прием, както и относно условията и процедурите за влизане и пребиваване на територията на тази страна за целите на провеждане на научноизследователска работа според настоящата директива, е публично достояние, но специално по-средством Интернет.~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 28
(адаптиран)

(43) [В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 ~~за~~ относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на

пространството на свобода, сигурност и правосъдие ~~☒~~ , приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за ~~☒~~ функционирането на Европейския съюз ~~☒~~ създаване на Европейската общност, и без да се засяга член 4 от ~~настоящия~~ въпросния протокол, ~~Обединеното кралство не участва~~ ~~☒~~ тези държави членки не участват ~~☒~~ в приемането на настоящата директива, тя не създава задължения ~~☒~~ за тях ~~☒~~ и не се прилага от ~~нея~~ ~~☒~~ тях ~~☒~~ .]

↓ 2005/71/ЕО съображение 29
(адаптиран)

(44) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола ~~за~~ ~~☒~~ относно ~~☒~~ позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за ~~☒~~ функционирането на Европейския съюз ~~☒~~ създаване на Европейската общност, Дания не участва в приемането на настоящата директива, тя не създава задължения за нея и не се прилага от нея.

↓ 2004/114/ЕО съображение 17
(адаптиран)

~~За да разрешат първоначално влизане на територията си, държавите членки следва едновременно да издават разрешение за пребиваване или, ако издават разрешения за пребиваване единствено на своя територия, то едновременно да издават виза.~~

↓ 2004/114/ЕО съображение 19
(адаптиран)

~~Понятието предварително разрешение обхваща предоставянето на разрешение за работа на студентите, които желаят да упражняват стопанска дейност.~~

↓ 2004/114/ЕО съображение 20
(адаптиран)

~~Настоящата директива не засяга националното законодателство в областта на работа на непълнен работен ден.~~

↓ 2004/114/ЕО съображение 21
(адаптиран)

~~Следва да се предвидят разпоредби за ускорени процедури за прием с цел образование или в рамките на програми за обмен на ученици, осъществявани от признати организации в държавите членки.~~

↓ 2004/114/ЕО съображение 25
(адаптиран)

~~В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола за позицията на Обединеното кралство и Ирландия, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, и без да се засяга член 4 от упоменатия протокол, Обединеното кралство и Ирландия не участват в приемането на настоящата директива и не са обвързани с нея, нито са подчинени на нейното прилагане.~~

↓ 2004/114/ЕО съображение 26
(адаптиран)

~~Съгласно членове 1 и 2 от Протокола за позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската общност, Дания не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито е подчинена на нейното прилагане.~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 1
(адаптиран)

~~С оглед консолидиране и структуриране на европейската изследователска политика Комисията счете за необходимо през януари 2000 г. да създаде Европейска изследователска система като крайъгълен камък на бъдещите действия на Общността в тази област.~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 2
(адаптиран)

~~Като подкрепя Европейската изследователска система, Европейският съвет от Лисабон през март 2000 г. постави пред Общността целта до 2010 г. да стане най-конкурентната и динамична световна икономика на основата на знание.~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 3
(адаптиран)

~~Глобализацията на икономиката води до необходимостта от по-голяма мобилност на изследователите — факт, който беше признат от шестата рамкова програма на Европейската общност²⁷, когато тя отвори програмите си за научни работници извън Европейския съюз.~~

²⁷ Решение № 1513/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2002 г. относно шестата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрации, допринасяща за създаването на Европейската система за научни изследвания и за иновации (2002 г. — 2006 г.) (ОВ L 232, 29.8.2002 г., стр. 1). Решение, изменено с Решение № 786/2004/ЕО (ОВ L 138, 30.4.2004 г., стр. 7).

↓ 2005/71/ЕО съображение 4
(адаптиран)

~~Броят на научните работници, от които Общността ще се нуждае до 2010 г., за да се достигне поставената от Европейския съвет в Барселона през март 2002 г. цел за 3 % от БВП, инвестиран в научноизследователска дейност, е оценен на 700000. Тази цел следва да бъде постигната посредством редица мерки, а именно: да се увеличи привлекателността на научната кариера за младежите, да се насърчи участието на жените в научните изследвания, да се разширят възможностите за обучение и за мобилност в научните изследвания, да се подобрят перспективите за развитие за научни работници от Общността, да се отвори Общността към граждани на трети страни, които биха могли да бъдат приети за целите на изследователската работа.~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 6
(адаптиран)

~~Прилагането на настоящата директива не бива да насърчава „изтичането на мозъци“ от развиващи се страни и икономики в преход. Следва да се вземат мерки, които да подпомогнат интеграцията на такива лица обратно в страните им на произход, както и миграцията на научни работници да бъде в партньорство със страните на произход и оглед да се създаде ясна миграционна политика.~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 7
(адаптиран)

~~За постигането на целите на Лисабонския процес също така е важно, за целите на извършването на научни изследвания, да се насърчава мобилността на научните работници, които са граждани на ЕС, и по-специално научни работници от държавите-членки, присъединили се през 2004 г., в рамките на Съюза.~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 8
(адаптиран)

~~Като се има предвид степента на отвореност, наложена от промените в световната икономика, както и възможните изисквания да се достигне 3 процентната цел за БВП за инвестиции в областта на изследователската дейност, научни работници от трети страни, потенциално подходящи по настоящата директива, се дефинират в широк смисъл в съответствие с квалификациите им и с изследователския проект, който възнамеряват да осъществяват.~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 12
(адаптиран)

~~В същото време традиционните пътища за прием (като заетост или обучение) не бива да остават на заден план, особено за аспиранти, извършващи изследователска работа,~~

~~които могат да бъдат изключени от диапазона на настоящата директива и чиито права и задължения се уреждат от Директива 2004/114/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно условията на прием на граждани от трети страни с целите на следване, обмен на ученици, стаж или доброволна служба.²⁸~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 16
(адаптиран)

~~С настоящата директива се въвежда едно подобрене от значителна важност в областта на социалното осигуряване, като принципа за недискриминация се прилага директно и за лицата, идващи в държава-членка директно от трета страна. Въпреки това настоящата директива не предоставя повече права от тези, които вече са предоставени в съществуващото законодателство на Общността в областта на социалното осигуряване за граждани на трети страни, които минават границата между държави-членки. Също така настоящата директива не предоставя права във връзка със ситуации, които стоят извън обхвата на действие на законодателството на Общността, като например във връзка с членове на семействата, пребиваващи в трета страна.~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 17
(адаптиран)

~~От голямо значение е да се насърчава мобилността на гражданите на трета страна, приети за целите на провеждане на научно изследване, като средство за развитие и консолидиране на контактите и мрежите между партньори, както и като средство за установяване на ролята на Европейската област за изследвания на световно ниво. Научните работници следва да имат възможност за мобилност при условията, създадени с настоящата директива. Условията за мобилност по настоящата директива не бива да се отразяват на разпоредбите, които в момента уреждат признаването на валидността на документите за пътуване.~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 18
(адаптиран)

~~Да се обърне специално внимание на улесняването и съдействието за запазването на единството на членовете на семейството на научните работници, според Препоръка на Съвета от 12 октомври 2005 г., с цел да се улесни приемът на граждани на трети страни за провеждане на научни изследвания в Европейската общност.²⁹~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 19
(адаптиран)

~~С цел да се запази семейната единица и да се даде по-голяма възможност за мобилност, членове на семейството на научния работник трябва да имат възможност да се присъединят към него в друга държава-членка по условията, определени от~~

²⁸ ОВ L 375, 23.12.2004, стр. 12.

²⁹ ОВ L 289, 3.11.2005 г., стр. 26.

~~националното законодателство на тази държава-членка, включително и задълженията ѝ, произтичащи от двустранни или многостранни споразумения.~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 20
(адаптиран)

~~На притежатели на разрешения за пребиваване по принцип се разрешава да изпращат молба за кандидатстване по време, когато пребивават на територията на въпросната държава-членка.~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 21
(адаптиран)

~~Държавите-членки имат право да искат от кандидатите такса за обработката на заявленията за разрешения за пребиваване.~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 26
(адаптиран)

~~В съответствие с параграф 34 от Вътрешноинституционалното споразумение за по-добро законотворчество държавите-членки ще бъдат насърчавани да изготвят, за себе си и в интерес на Общността, собствени таблици, които, доколкото е възможно, да отразяват взаимната връзка между настоящата директива и мерките за нейното транспониране, както и да публикуват тези таблици.~~

↓ 2005/71/ЕО съображение 27
(адаптиран)

~~В съответствие с член 3 от Протокола за позицията на Обединеното кралство и Ирландия, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, Ирландия е дала предизвестие с писмо от 1 юли 2004 г. относно желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящата директива.~~

↓ НОВ

- (45) Задължението за транспониране на настоящата директива в националното законодателство следва да се ограничи до онези разпоредби, които представляват съществена промяна в сравнение с предишните директиви. Задължението за транспониране на разпоредбите, които не са изменени, произтича от предходните директиви.
- (46) Настоящата директива не следва да засяга задълженията на държавите-членки относно сроковете за транспониране в националното право и датите за прилагане на директивите, които са посочени в приложение I, част Б,

↓ 2004/114/ЕО (адаптиран)
⇒ НОВ

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

Настоящата директива определя:

а) условията за ~~прием~~ ⇒ влизане и пребиваване ⇐ на граждани на трети страни на територията на държавите членки за период над ~~три месеца~~ ⇒ 90 дни ⇐ с цел научноизследователска дейност, образование, ученически обмен, ⇒ платен и ⇐ неплатен стаж, ~~безвъзмездно обучение или~~ доброволческа дейност ⇒ и работа като „au pair“ ⇐;

~~б) правилата относно процедурите за прием за тези цели на граждани на трети страни на територията на държавите членки.~~

↓ НОВ

б) условията за влизане и пребиваване на студенти и платени стажанти от трети страни за период над 90 дни в държави членки, различни от държавата членка, която първа предоставя разрешение на гражданина на трета страна въз основа на настоящата директива;

в) условията за влизане и пребиваване на научни работници от трети страни в държави членки, различни от държавата членка, която първа предоставя разрешение на гражданина на трета страна въз основа на настоящата директива.

↓ 2005/71/ЕО (адаптиран)

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Цел

~~Настоящата директива предвижда условията за приемане на научни работници от трети страни в държавите членки за срок, не по-голям от три месеца, за целите на провеждане на научноизследователски проекти по споразумения за прием с научноизследователски организации.~~

Член 2

Приложно поле

1. Настоящата директива се прилага по отношение на граждани на трети страни, които кандидатстват за прием на територията на определена държава членка с цел научноизследователска дейност, образование, ученически обмен, платен и неплатен стаж, ~~безвъзмездно обучение или~~ доброволческа дейност или работа като „au pair“ .

2. Настоящата директива се прилага по отношение на граждани на трети страни :

а) ~~гражданите на трети страни,~~ пребиваващи в държавата членка в качеството си на кандидати за убежище или в рамките на режим на субсидиарна или временна закрила;

б) ~~гражданите на трети страни,~~ чието експулсиране е било временно преустановено поради фактически или правни основания;

в) ~~гражданите на трети страни,~~ членове на семейства на граждани на Съюза, които са упражнили правото си за свободно движение в Съюза ~~Общността;~~

г) ~~гражданите на трети страни,~~ които се ползват със статут на дългосрочно пребиваващи в държавата членка съгласно Директива 2003/109/ЕО на Съвета ³⁰ и упражняват правото си да пребивават в друга държава членка с цел провеждане на учебен курс или професионално обучение;

д) ~~гражданите от трети страни,~~ които по смисъла на законодателството на съответната държава членка ~~са в качеството си на работещи срещу възнаграждение или~~ упражняват ~~самостоятелна дейност~~ са самонаети лица .

е) които, съвместно с членовете на своите семейства и независимо от националността си, се ползват от права на свободно движение, равностойни на правата на гражданите на Съюза, по силата на споразумения или между Съюза и държавите членки, или между Съюза и трети държави.

ж) стажанти, които идват в Съюза в контекста на вътрешнокорпоративен трансфер по [Директива 2013/xx/ЕС за вътрешнокорпоративните трансфери].

³⁰ ОВ L 16, 23.1.2004 г., стр. 44.

↓ 2004/114/EO (адаптиран)

Член 3

Определения

По смисъла на настоящата директива:

а) „гражданин на трета страна“ означава ~~всяко~~ лице, което не е гражданин на Съюза по смисъла на член ~~2017~~, параграф 1 от Договора;

↓ 2005/71/EO (адаптиран)

~~Член 2~~

~~Определения~~

~~За целите на настоящата директива:~~

~~а) „гражданин на трета страна“ означава всяко лице, което не е гражданин на Съюза по смисъла на член 17, параграф 1 от Договора;~~

↓ 2005/71/EC

~~б) „научен работник“ означава гражданин на трета страна, притежаващ необходимата степен на висше образование, която дава достъп до докторски програми, избран от научноизследователска организация за разработване на научноизследователски проект, за който нормално е необходима горната степен на квалификация;~~

↓ 2004/114/EO

~~в) „студент“ означава гражданин на трета страна, приет във висше учебно заведение и приет на територията на държавата членка, за да следва като редовен студент определен учебно-образователен курс, което ще представлява неговата основна дейност, в резултат на която ще получи документ за завършено висше образование, признат в държавата членка, включващ дипломи, сертификат или докторантска степен, получени от висшето учебно заведение, като може да покрива и подготвителната програма за този вид обучение, съгласно националното законодателство;~~

~~г) „ученик“ означава гражданин на трета страна, приет на територията на държавата членка, за да провежда признат учебен курс за средно образование в рамките на програма за обмен, провеждана от организация, призната за целта в държавата членка съгласно националното ѝ законодателство или административната ѝ практика;~~

↓ 2004/114/ЕО (адаптиран)

д) ~~е)~~ „ неплатен стажант ~~без възнаграждение~~“ означава гражданин на трета страна, приет на територията на държава членка за определен период на ~~безвъзмездно обучение~~ стаж съгласно ~~нейното~~ националното законодателство на въпросната държава членка .

↓ НОВ

е) „платен стажант“ означава гражданин на трета страна, приет на територията на държава членка за определен период на стаж, за който той получава възнаграждение съгласно националното законодателство на въпросната държава членка;

ж) „доброволец“ означава гражданин на трета страна, приет на територията на държава членка за участието в призната доброволческа програма;

↓ 2004/114/ЕО (адаптиран)

з) ~~е)~~ „програма за доброволческа дейност“ означава програма за конкретна солидарна дейност, вписваща се в рамките на ~~национална~~ програма , призната от държавата членка или Съюза ~~програма на Общността~~ и следваща цели от общ интерес;

↓ НОВ

и) „работещ като „au pair““ означава гражданин на трета страна, приет временно от семейство на територията на държава членка в замяна на полагането на лека домашна работа и грижи за деца, с цел подобряването на лингвистичните умения и знанията му за приемащата държава;

↓ 2005/71/ЕО (адаптиран)

й) ~~е)~~ „научно изследване“ означава творчески процес, който ~~е започнат~~ се провежда систематично с цел да се увеличи обемът на знания, включително познания за човека, културата и обществото, и използването на този запас от знания с цел да се намерят нови негови приложения;

к) ~~е)~~ „научноизследователска организация“ означава държавна или частна организация, която провежда научни изследвания и която е одобрена за целите на настоящата директива от държава членка в съответствие със законодателството или административната практика на последната;

↓ 2004/114/EO (адаптиран)

д) ~~д) „~~ учебно заведение“ означава публично или частно заведение, признато в приемащата държава членка и/или чиято учебна програма се признава от националното законодателство или от административната практика на тази държава членка въз основа на прозрачни критерии, за целите, посочени в настоящата директива;

↓ НОВ

м) „възнаграждение“ означава заплащането, под каквато и да е форма, получено в замяна на предоставени услуги и което според националното законодателство или дадена установена практика се счита за съставен елемент от трудово правоотношение;

н) „трудова заетост“ означава упражняване на дейности, които включват каквато и да е форма на труд или работа, уредени с националното законодателство или в съответствие с дадена установена практика, за работодател и под негово ръководство и надзор;

о) „първа държава членка“ означава държавата членка, която първа предоставя на гражданина на трета страна разрешение въз основа на настоящата директива;

п) „втора държава членка“ означава всяка държава членка, различна от първата държава членка;

р) „програми на Съюза, включващи мерки за мобилност“ означава програми, финансирани от Съюза, които насърчават насочената към Съюза мобилност на граждани на трети страни;

с) „разрешение“ означава разрешение за пребиваване, издадено от органите на държава членка и даващо право на гражданин на трета страна да пребивава законно на територията на тази държава членка съгласно член 1, параграф 2, буква а) от Регламент (EO) № 1030/2002, или дългосрочна виза;

т) „дългосрочна виза“ означава разрешение, издадено от държава членка според предвиденото в член 18 от Шенгенската конвенция, или издадено в съответствие с националното право на държавите членки, които не прилагат изцяло достиженията на правото от Шенген.

↓ 2004/114/EO

~~ж) „разрешително за пребиваване“ означава всяко разрешение, издавано от органите на държавата членка и даващо право на граждани на трета страна да пребивава законно на територията на споменатата държава, съгласно член 1, параграф 2, буква а) от Регламент (EO) № 1030/2002.~~

~~д) „разрешение за пребиваване“ означава всяко разрешение, под условията „научен работник“, издадено от органите на държава-членка, позволяващо на граждани на трета страна да пребивава законно на нейна територия в съответствие с член 1, параграф 2, буква а) от Регламент (EO) № 1030/2002.~~

Член 3

Приложно поле

~~1. Настоящата директива се прилага за граждани на трети страни, които кандидатстват за прием на територията на държава-членка с цел да разработват научноизследователски проект.~~

~~2. Директивата не се прилага за:~~

- ~~а) граждани на трети страни, които пребивават в държава-членка като кандидати за международна закрила или по временни схеми за закрила;~~
- ~~б) граждани на трети страни, които кандидатстват за пребиваване в държава-членка като учаци, по смисъла на Директива 2004/114/EO, с цел да извършват научно изследване, в резултат на което ще придобият докторска степен;~~
- ~~в) граждани на трети страни, чието експулсиране е прекратено по фактически или законови причини;~~
- ~~г) научни работници, които са командировани от научноизследователска организация към друга научноизследователска организация в друга държава-членка.~~

Член 4

По-благоприятни разпоредби

~~1. Настоящата директива се прилага, без да накърнява по-благоприятни разпоредби на:~~

- ~~а) двустранни или многостранни споразумения, сключени между Общността или между Общността и нейните държави-членки, от една страна, и една или повече трети страни, от друга страна;~~
- ~~б) двустранни или многостранни споразумения, сключени между една или повече държави-членки и една или повече трети страни.~~

~~2. Настоящата директива не засяга правата на държавите-членки да приемат или запазят по-благоприятни разпоредби за лицата, за които директивата се прилага.~~

Член 4

По-благоприятни разпоредби

1. Настоящата директива се прилага, без да засяга по-благоприятните разпоредби на:

- а) двустранни и многостранни споразумения, сключени между ~~Общността~~ Съюза или ~~Общността~~ Съюза и ~~нейните~~ неговите държави членки, от една страна, и една или няколко трети страни, от друга страна; или
- б) двустранни или многостранни споразумения, сключени между една или няколко държави членки и една или няколко трети страни.

2. Настоящата директива се прилага, без да накърнява правото на държавите членки да приемат или да прилагат по-благоприятни разпоредби за лицата, за които тя се прилага, по отношение на членове 21, 22, 23, 24, 25 и 29, особено в контекста на партньорствата за мобилност .

ГЛАВА II

~~УСЛОВИЯ НА ПРИЕМАНЕ~~

Член 5

Принцип

1. Приемането на гражданин на трета страна по реда на настоящата директива подлежи на проверка на неговото досие, която следва да установи дали кандидатът отговаря на общите условия, определени в член 6, и в зависимост от категорията, в която попада, на специалните условия, определени в членове 7—~~11~~ 14.

2. Ако всички общи и специални условия за приемане са изпълнени, кандидатите имат право да получат дългосрочна виза и/или разрешение за пребиваване. Ако държава членка издава разрешения за пребиваване само на своя територия и всички условия за приемане, посочени в настоящата директива, са изпълнени, държавата членка следва да предостави на въпросния гражданин на трета страна необходимата виза.

↓ 2004/114/EO

Член 6

Общи условия

1 Гражданин на трета страна, който кандидатства за прием за целите, указани в настоящата директива, трябва:

а) да представи пътнически документ с неизтекъл срок на валидност съгласно националното законодателство. Държавите членки могат да изискват срока на валидност на пътническия документ да обхваща поне предвиждания срок на пребиваване;

↓ 2004/114/EO (адаптиран)

б) в случаите, когато той е малолетен по смисъла на националното законодателство на приемащата държава членка, да представи разрешение от родителите си или негов еквивалент за предвиждания престой;

в) да разполага със здравна застраховка, покриваща всички рискове, срещу които гражданите на съответната държава членка обичайно са осигурени ~~в~~ **последната**;

↓ 2004/114/EO

г) да не бъде считан за заплаха за обществения ред, обществената сигурност и общественото здраве;

д) ако съответната държава членка го изисква, да представи доказателство за платени такси, дължими за разглеждането на молбата му на основание член ~~20~~ **31** от настоящата директива;

↓ **НОВ**

е) по искане на държавата членка да представи доказателство, че за времето на своя престой разполага с достатъчно средства за покриване на разноските си за издръжка, обучение и завръщане, без това да засяга индивидуалното разглеждане на всеки отделен случай.

↓ 2004/114/EO (адаптиран)

~~2. Държавите членки следва да улесняват процедурите за приемане на граждани на трети страни, обхванати от членове 7 — 11, които участват в програми, уреждащи мобилността към или вътре в Общността.~~

ГЛАВА III

~~ПРИЕМ НА НАУЧНИ РАБОТНИЦИ~~

~~Член 7~~

~~Условия за прием~~

~~1. Гражданин на трета страна, който кандидатства за прием за целите, указани в настоящата директива:~~

~~а) представя валидни пътни документи според националното законодателство. Държавите членки могат да изискат срокът на валидност на документите за пътуването да покрива най-малко продължителността на разрешението за пребиваване;~~

~~б) представя споразумение за прием, подписано с научноизследователска организация в съответствие с член 6, параграф 2;~~

~~в) когато е необходимо, представя заявление за финансова отговорност, издадено от научноизследователска организация в съответствие с член 6, параграф 3; и~~

~~г) не представлява опасност за държавната политика, обществената сигурност или здраве.~~

~~Държавите членки проверяват дали всички условия по букви а), б), в) и г) са спазени.~~

~~2. Държавите членки проверяват условията, на които се основава споразумението за прием и при които то е сключено.~~

~~3. Ако проверките по параграфи 1 и 2 са завършили и резултатът от тях е положителен, научните работници се приемат на територията на държавите членки, за да извършват задълженията си по споразумението за прием.~~

Член 7

Специални условия за научните работници

1. Освен общите условия, посочени в член 6, гражданинът на трета страна, кандидатстващ да бъде приет за извършването на научни изследвания, трябва:

а) да представи споразумение за прием, подписано с научноизследователска организация в съответствие с член 9, параграфи 1 и 2;

в) когато е необходимо, да представи заявление за финансова отговорност, издадено от научноизследователската организация в съответствие с член 9, параграф 3.

2. Държавите членки могат да проверяват условията, на които се основава и при които е сключено споразумението за прием.

3. Ако проверките по параграфи 1 и 2 завършат с положителен резултат, научните работници се приемат на територията на държавата членка за изпълнение на споразумението за прием.

4. Молбите от граждани на трети страни, които искат да извършват научни изследвания в Съюза, се обработват и разглеждат, докато съответният гражданин на трета страна пребивава извън територията на държавата членка, в която желае да бъде приет.

5. Държавите членки могат да приемат, в съответствие с националните си законодателства, молба, подадена от съответния гражданин на трета страна, когато той вече се намира на тяхна територия.

6. Държавите членки определят дали молбите за разрешения за пребиваване се подават от научния работник или от съответната научноизследователска организация.

↓ 2005/71/ЕО (адаптиран)

~~ГЛАВА II~~

~~НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ОРГАНИЗАЦИИ~~

Член ~~58~~

Одобрение ~~☒~~ на научноизследователските организации ~~☒~~

↓ 2005/71/ЕО (адаптиран)

1. Научноизследователска организация, която желае да приеме научен работник по процедурата за прием, предвидена в настоящата директива, първо трябва да бъде одобрена за тази цел от засегнатата държава членка.

2. Такова одобряване на научноизследователска организация се извършва в съответствие с процедурите, изложени в националното законодателство, или административните практики на държавите членки. Кандидатурите за одобрение от страна на държавни или частни организации се изготвят в съответствие с тези процедури и се основават на предвидените им от закона задачи или корпоративните им цели, в зависимост от това какво е удачно, и на доказателството, че могат да проведат научно изследване.

Одобренията се предоставят на научноизследователска организация за срок, не по-кратък от 5 години. По изключение държавите членки могат да предоставят одобрение за по-кратък срок.

3. Държавите членки могат да ~~се нуждаят~~ ~~☒~~ изискат ~~☒~~, в съответствие с националните си законодателства, ~~от немеден гаранция~~ ~~☒~~ писмено заявление ~~☒~~ от страна на научноизследователската организация, че в случай, при който научен работник остане незаконно на територията на засегнатата държава членка, гореспоменатата организация отговаря за възстановяването на разходите, свързани с неговия/нейния престой, както и за връщането на понесените от обществото разходи. Финансовата отговорност на научноизследователската организация приключва най-късно шест месеца след прекратяването на споразумението за прием.

4. Държавите членки могат да предвиждат, че в рамките на двумесечен срок от датата на изтичането на споразумението за прием одобрената организация предоставя на компетентните органи на държавата членка потвърждение, че за всеки един от научноизследователските проекти, по отношение на който е подписано споразумение за прием съгласно член 69, изпълнението на задачите е приключило.

↓ 2005/71/ЕО (адаптиран)

5. За целите на настоящата директива компетентните органи във всяка държава членка ~~редовно~~ публикуват и актуализират списъците с одобрените научноизследователските организации при всяка промяна, извършвана в тези списъци .

↓ 2005/71/ЕО (адаптиран)

6. Дадена държава членка, освен другите взети мерки, би могла да откаже да поднови или да вземе решение да оттегли одобрението си на научноизследователска организация, която вече не отговаря на условията, предвидени в параграфи 2, 3 и 4, както и в случаи, когато одобрението е придобито с измама или когато научноизследователска организация е подписала споразумение за прием с гражданин на трета страна посредством измамни действия или небрежно. Когато одобрение бъде отказано или оттеглено, на засегнатата организация може да бъде забранено да кандидатства повторно за одобрение за срок до пет години от датата на публикуването на решението ~~или~~ за оттеглянето, или неподновяването.

7. Държавите членки могат да определят в националните си законодателства последствията от оттегляне на одобрението или от отказ да се поднови одобрението за съществуващи споразумения за прием, сключени в съответствие с член 69, както и последствията за разрешенията за пребиваване на засегнатите научни работници.

↓ 2005/71/ЕО (адаптиран)

Член 69

Споразумение за прием

1. Научноизследователска организация, желаеща да приеме научен работник, следва да подпише споразумение за прием с последния, ~~е което научният работник се задължава да завърши научноизследователския проект, а организацията се задължава да го приеме за тази цел, без да се засяга член 6~~ ако условията по членове 6 и 7 са изпълнени .

↓ НОВ

Споразумението за прием включва най-малко следните елементи:

а) заглавие и цел на научноизследователския проект;

б) поет ангажимент от научния работник да завърши научноизследователския проект;

в) потвърждение от организацията, че се ангажира да приеме научния работник, така че той да е в състояние да завърши научноизследователския проект;

г) началната и крайната дата на научноизследователския проект;

д) информация относно правната връзка между научноизследователската организация и научния работник;

е) информация относно условията на работа на научния работник.

↓ 2005/71/EC

2. Научноизследователски организации могат да подписват споразумения за прием само ако са изпълнени следните условия:

а) научноизследователският проект е приет от съответните органи в организацията след преглед на:

i) целта и продължителността на научното изследване, дали са налични необходимите финансови ресурси, за да се извърши такава;

ii) квалификациите на научния работник с оглед на целите на научното изследване, доказани със заверено копие на дипломите за квалификацията му в съответствие с член 2, буква б)г;

↓ 2005/71/EO (адаптиран)

~~б) по време на престоя си научният работник има достатъчни месечни средства, за да покрие разходите си и разходите по връщането си в съответствие с минималната сума, публикувана за целта от страната членка, без да се обръща към системата за социално подпомагане на страната членка;~~

~~в) по време на престоя си научният работник има здравна застраховка за всички рискове, които обикновено се покриват за граждани на засегнатата държава членка;~~

~~г) споразумението за прием определя правните отношения и работните условия на научните работници.~~

↓ 2005/71/EC

3. След като споразумението за прием е подписано, от научноизследователската организация може да се изиска, в съответствие с националното законодателство, отделно заявление, в което да потвърди, че за разходите по смисъла на член 58, параграф 3 е поета финансова отговорност.

4. Когато научният работник не е приет или когато правните отношения между научния работник и научноизследователската организация бъдат прекратени, споразумението за прием автоматично става невалидно.

5. Научноизследователските организации незабавно информират съответните органи в държавите членки за случаи, които е вероятно да попречат на осъществяването на споразумението за прием.

↓ 2004/114/ЕО (адаптиран)

Член ~~7~~10

Специфични условия, приложими по отношение на студенти

1. Освен общите условия, посочени в член 6, гражданинът на трета страна, кандидатстващ да бъде приет за учебни цели, следва:

а) да предостави доказателство, че е приет във висше учебно заведение за провеждане на учебно-образователен курс;

б) ~~в)~~ ако държавата членка го изисква, да представи доказателство за платената такса за записване, която се изисква от учебното заведение;

~~б) да представи изискваното от държавата членка доказателство за това, че по време на своя престой ще разполага с достатъчно средства за покриване на разходите си за съществуване, учение и завръщане. Държавите членки публикуват минималния размер на месечните средства, които се изисква за целите на настоящата разпоредба, без да се засяга индивидуалното разглеждане на конкретни случаи;~~

в) ако държавата членка го изисква, да представи доказателство, че има достатъчни познания по езика, на който се провежда учебната програма, по която ще учи;

2. Студентите, които при записване в определено заведение се ползват автоматично от здравна осигуровка, която покрива всички рискове, срещу които обичайно са осигурени гражданите на съответната държава членка, се счита, че отговарят на условията, посочени в член 6, параграф 1, буква в).

Член ~~8~~

Мобиленост на студентите

~~1. Без да се засягат член 12, параграф 2, член 16 и член 18, параграф 2, гражданинът на трета страна, който вече е приет в качеството си на студент и който кандидатства да провежда част от учебно-образователния си курс, с който е ангажиран, или кандидатства да го допълни със свързан с него учебен курс в друга държава членка, се приема от последната в срок, който не възпрепятства продължаването на въпросните учебни занятия, като на компетентните органи се предоставя достатъчно време за разглеждане на молбата и установяване дали:~~

~~а) отговаря на условията на членове 6 и 7 по отношение на тази държава членка; и~~

~~б) е предал заедно с молбата за приемане досие с документи, описващо подробно цялостния характер на университетското му образование, доказващо, че учебният курс, който възнамерява да следва, наистина допълва този, който вече е завършил; и~~

~~в) участва в програма за обмен на Общността или двустранна такава или е приет в качеството си на студент в дадена държава членка за период от минимум две години.~~

~~2. Изискванията, посочени в параграф 1, буква в), не са приложими, когато в рамките на своя учебно-образователен курс студентът е задължен да провежда част от своите занятия в учебно заведение, намиращо се в друга държава членка.~~

~~3. Компетентните органи на първата държава членка предоставят, по искане на компетентните органи на втората държава членка, необходимите сведения относно престоя на студента, граждани на трета страна, на територията на първата държава членка.~~

↓ 2004/114/ЕО (адаптиран)

Член 911

Специфични условия, приложими по отношение на ученици

~~1. При условията на член 3~~ Гражданин на трета страна, кандидатстващ за участие в програма за ученически обмен, освен да отговаря на общите условия, посочени в член 6, следва:

↓ 2004/114/ЕО (адаптиран)

а) да е навършил минималната възраст и да не е надвишил максималната възраст, определени от съответната държава членка;

б) да представи доказателство, че е приет в средно учебно заведение;

в) да представи доказателство за участие в призната програма за ученически обмен, провеждана от призната за целта организация в съответната държава-членка, по силата на националното ѝ законодателство или в съответствие с административната ѝ практика;

г) да предостави доказателство, че организацията за ученически обмен ~~гарантира~~ поема отговорност за ~~не~~ заинтересования по време на целия му престой на територията на съответната държава членка, и по-специално: за покриването на неговите разходи за съществуване, обучение, здраве и завръщане;

д) да бъде приет за целия срок на пребиваването си от семейство, отговарящо на определените от съответната държава членка условия и подбрано в съответствие с правилата на програмата за ученически обмен, в която ученикът участва.

2. Държавите членки могат да ограничат приемането на ученици, участващи в програмата за обмен, до граждани от трети страни, предлагащи подобна възможност на техните ~~собствените си~~ граждани.

↓ 2004/114/EO (адаптиран)
⇒ НОВ

Член ~~10~~12

Специфични условия, приложими по отношение на стажанти ~~без възнаграждение~~

1. ~~Съгласно член 3~~ Гражданин на трета страна, който кандидатства за прием в качеството си на ⇒ платен или ⇐ неплатен стажант ~~без възнаграждение~~, освен да отговаря на общите условия, посочени в член 6, следва:

а) да е подписал споразумение за обучение стаж , когато е приложимо, одобрено от компетентния орган на съответната държава членка в съответствие с националното ѝ законодателство или съгласно административната ѝ практика, за ~~на основата на безвъзмезден~~ стаж в предприятие от обществения или частния сектор или обществено или частно заведение за професионално обучение, признато в държавата членка в съответствие с националното ѝ законодателство или съгласно административната ѝ практика.

↓ НОВ

б) да докаже, ако държавата членка го изисква, че има подходящо предишно образование, квалификации или професионален опит в областта, за да бъде стажът полезен за него.

↓ 2004/114/EO

~~б) по искане на дадена държава членка да представи доказателство, че за времето на своя престой разполага с достатъчно средства за покриване на разходите си за съществуване, обучение и завръщане. Държавите членки публикуват минималния размер на месечните средства, който се изисква за целите на настоящата разпоредба, без да се засяга индивидуалното разглеждане на конкретните случаи.~~

↓ 2004/114/EO

в) ако държавата членка го изисква, да премине основен езиков курс с цел да разполага с необходимите познания за провеждането на стажа.

↓ НОВ

Посоченото в буква а) споразумение описва програмата за стажа, уточнява неговата продължителност, условията, при които стажантът е ръководен в изпълнението на тази програма, работното му време, правната връзка с организацията домакин и когато на стажанта се заплаща — даваното му възнаграждение.

2. Държавата членка може да изиска от организацията домакин да декларира, че гражданинът на третата страна не заема съществуващо работно място.

↓ 2004/114/ЕО (адаптиран)

Член ~~13~~

Специфични условия, приложими по отношение на доброволци

~~Съгласно член 3~~ Гражданин на трета страна, който кандидатства за участие в програмата за доброволческа дейност, освен да отговаря на общите условия, посочени в член 6, следва:

~~а) да е навършил минималната възраст и да не е надвишил максималната възраст, определени от съответната държава членка;~~

↓ 2004/114/ЕО (адаптиран)

а) ~~б)~~ да представи споразумение с организацията, отговаряща в съответната държава членка за доброволческата програма, в която участва, и което уточнява неговите задължения, условия на ръководство при изпълнение на тези задължения, работно време, средствата, с които разполага за покриване на пътните разходи, разходите за съществуване, квартира и джобни пари за периода на пребиваването си, както ~~и~~ ~~и~~ ~~и~~ когато е приложимо, обучението, което ще му бъде осигурено за подпомагане на изпълнението на неговите задължения;

↓ 2004/114/ЕО

б) ~~в)~~ да представи доказателство, че организацията, отговаряща за доброволческата програма, в която участва, е направила застраховка гражданска отговорност; ~~и гарантира изцяло заинтересования за целия му престой, и по специално относно разходите му за съществуване, здравните разходи и разходите за завръщане;~~

↓ 2004/114/ЕО

в) ~~г)~~ ако държавата членка домакин го изисква изрично, да премине въстъпителен курс по езика, историята и обществените и политическите структури на тази държава членка.

↓ (НОВ)

Член 14

Специфични условия, приложими по отношение на работещите като „au pair“

Освен общите условия, посочени в член 6, гражданинът на трета страна, кандидатстващ да бъде приет за работа като „au pair“, трябва:

а) да е най-малко на 17, но не и на повече от 30 години или, в отделни обосновани случаи, да е на повече от 30 години;

б) да предостави доказателство, че приемащото семейство поема отговорност за него за целия му престой на територията на съответната държава членка, и по-специално по отношение на покриването на разходите му за издръжка, настаняване, здравни грижи, майчинство или риска от злополука;

в) да представи споразумение между работещия като „au pair“ и приемащото семейство, в което се определят неговите права и задължения, включително предвиденото относно получаването на джобни пари и подходящи условия за посещаването на курсове, както и участието му в ежедневните семейни задължения.

↓ 2005/71/EC

Член 9

Членове на семейство

~~1. Когато държава членка вземе решение да предостави разрешение за пребиваване на членовете на семейството на научния работник, продължителността на валидност на техните разрешения за пребиваване следва да е същата както тази на разрешението за пребиваване, издадено на научния работник, доколкото това се позволява от срока на валидност на документите им за пътуване. В съответно оправдани случаи продължителността на разрешението за пребиваване на член от семейството на научния работник може да бъде намалена.~~

~~2. Издаването на разрешение за пребиваване на членове на семейството на научен работник, приет в държава членка, не зависи от изискването за минимален срок на пребиваване на научния работник.~~

↓ НОВ

ГЛАВА III

РАЗРЕШЕНИЯ И ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРЕСТОЯ

Член 15

Разрешения

Дългосрочните визи и разрешенията за пребиваване носят означенията „научен работник“, „студент“, „доброволец“, „ученик“, „платен стажант“, „неплатен стажант“ или „au pair“. За научните работници и студентите от трети страни, идващи в Съюза по специална програма на Съюза, включваща мерки за мобилност, в разрешението се упоменава наименованието на въпросната програма.

↓ 2005/71/ЕО (адаптиран)

⇒ НОВ

Член ~~8~~16

Срок на ~~разрешението за~~ пребиваване

1. Държавите членки издават разрешение ~~за пребиваване~~ ⇒ за научни работници ⇐ за срок поне 1 година и го подновяват, ако условията, предвидени в членове 6, ~~и~~ 7, ~~и~~ 9, ~~и~~ все още са изпълнени. Ако е планирано научноизследователският проект да продължи по-малко от една година, разрешението ~~за пребиваване~~ се издава за продължителността на проекта.

↓ НОВ

2. Държавите членки издават разрешение за студенти за срок поне 1 година и го подновяват, ако условията, предвидени в членове 6 и 10, все още са изпълнени. Ако е планирано обучението да продължи по-малко от една година, разрешението се издава за продължителността на обучението.

3. За ученици и работещи по програми „au pair“ държавите членки издават разрешение за максимален период от една година.

↓ 2004/114/ЕО (адаптиран)

⇒ НОВ

4. Срокът на валидност на разрешението ~~за пребиваване~~, издадено на стажантите ~~без възнаграждение~~, е равен на срока на стажа и не може да надхвърля една година. В изключителни случаи ~~и~~ то ~~и~~ може да се поднови еднократно ⇒ и под формата на разрешение за пребиваване, ⇐ само за необходимия срок за получаване на професионалната квалификация, признавана от държавата членка съгласно националното ѝ законодателство или в съответствие с административната ѝ практика, доколкото притежателят на разрешението продължава да отговаря на условията, посочени в членове 6 и ~~10~~ ~~и~~ 12 ~~и~~.

5. Разрешение ~~за пребиваване~~ се издава на доброволците за срок максимум една година. В изключителни случаи, когато продължителността на съответната програма е повече от една година, срокът на валидност на ⇒ изискваното разрешение ⇐ ~~разрешението за пребиваване~~ може да съответства на тази продължителност.

6. В случаите, когато държавите членки разрешават влизане и пребиваване въз основа на дългосрочна виза, се издава разрешение за пребиваване с първото удължаване на първоначалния престой. Когато срокът на валидност на дългосрочната виза е по-кратък от разрешената продължителност на пребиваване, преди изтичането ѝ дългосрочната виза се заменя с разрешение за пребиваване без извършването на допълнителни формалности.

Член 17

Допълнителна информация

Държавите членки могат да посочат допълнителна информация, свързана с пребиваването на гражданина на трета страна, като например изчерпателен списък на държавите членки, в които научният работник или студентът възнамерява да отиде, в хартиен формат или да я съхраняват в електронен формат, описан в член 4 от Регламент (ЕО) № 1030/2002 и буква а), точка 16 от приложението към него.

↓ 2004/114/ЕО (адаптиран)

ГЛАВА IV

~~РЕЗРЕШЕНИЕ ЗА ПРЕБИВАВАНЕ~~ ☒ **ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКАЗ,** **ОТТЕГЛЯНЕ ИЛИ НЕПОДНОВЯВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ** ☒

~~Член 12~~

~~Разрешение за пребиваване, издавано на студенти~~

~~1. Разрешение за пребиваване се издава на студента за срок най-малко една година, който е подновяем, ако притежателят му продължава да отговаря на условията, посочени в членове 6 и 7. Ако продължителността на учебно-образователния курс е по-малка от една година, разрешението за престой съответства на срока на учебно-образователния курс.~~

~~2. Без да се накърнява член 16, разрешение за пребиваване не може да бъде подновено или може да се оттегли, когато притежателят му:~~

~~а) не спазва наложените ограничения за достъп до стопанска дейност по силата на член 17;~~

~~б) отбелязва недостатъчен напредък в своята учебна дейност съгласно националното законодателство или съгласно административната практика.~~

~~Член 13~~

~~Разрешение за пребиваване, издавано на ученици~~

~~Разрешение за пребиваване на ученици се издава за срок максимум една година.~~

~~Член 14~~

~~Разрешение за пребиваване, издавано на стажанти без възнаграждение~~

~~Срокът на валидност на разрешението за пребиваване, издадено на стажантите без възнаграждение, е равен на срока на стажа и не може да надхвърля една година. В изключителни случаи може да се поднови еднократно и само за необходимия срок за получаване на професионалната квалификация, признавана от държавата членка съгласно националното ѝ законодателство или в съответствие с административната ѝ практика, доколкото притежателят на разрешението продължава да отговаря на условията, посочени в членове 6 и 10.~~

~~Член 15~~

~~Разрешение за пребиваване, издавано на доброволци~~

~~Разрешение за пребиваване се издава на доброволците за срок максимум една година. В изключителни случаи, когато продължителността на съответната програма е повече от една година, срокът на валидност на разрешението за пребиваване може да съответства на тази продължителност.~~

↓ НОВ

Член 18

Основания за отхвърляне на молба

1. Държавите членки отхвърлят дадена молба в следните случаи:

а) когато не са изпълнени общите условия по член 6 и съответните специални условия по член 7 и членове 10 — 16;

б) когато представените документи са придобити чрез измама, фалшифицирани или подправени;

в) когато организацията домакин или учебното заведение е създадена(о) с единствената цел да се улесни влизането;

г) когато организацията домакин е била санкционирана в съответствие с националното законодателство за недеklarиран труд и/или незаконно наемане на работа или не отговаря на правните изисквания по отношение на социалната сигурност и/или данъчното облагане, установени в националното законодателство, или е обявена в несъстоятелност, или е неплатежоспособна;

д) когато приемащото семейство или, според случая, организацията посредник, уреждаща наемането на работещия като „au pair“, са били санкционирани в съответствие с националното законодателство за нарушение на условията на работа и/или целите на програмите „au pair“ и/или за незаконно наемане на работа.

2. Държавите членки могат да отхвърлят дадена молба, ако изглежда, че организацията домакин нарочно е закрила през 12-те месеца, предшестващи датата на молбата, позицията, която цели да запълни посредством новата молба.

↓ 2004/114/EO (адаптиран)

⇒ НОВ

Член ~~16~~ 19

⇒ Основания за ~~оттегляне~~ оттегляне ~~или неподновяване на разрешение за пребиваване~~ ⇒ на разрешение ⇐

1. Държавите членки ~~могат да оттеглят или да откажат подновяването на разрешение за пребиваване, издадено въз основа на настоящата директива, когато то е получено чрез измама или ако стане ясно, че притежателят му не е отговарял или вече не отговаря на изискванията за влизане и престой, посочени в член 6, и в зависимост от категорията, в която попада, съгласно условията, посочени в членове 7 — 11.~~ ⇐ разрешение в следните случаи: ⇐

↓ НОВ

а) когато представените разрешения и документи са били придобити чрез измама, фалшифицирани или подправени;

б) когато гражданинът на трета страна пребивава на територията на държавата членка за цели, различни от тези, за които му е било разрешено да пребивава;

в) когато организацията домакин е била създадена с единствената цел да се улесни влизането;

г) когато организацията домакин не отговаря на правните изисквания по отношение на социалната сигурност и/или данъчното облагане, установени в националното законодателство, или е обявена в несъстоятелност, или е неплатежоспособна;

д) когато приемащото семейство или, според случая, организацията посредник, уреждаща наемането на работещия като „au pair“, са били санкционирани в съответствие с националното законодателство за нарушение на условията и/или целите на програмите „au pair“ и/или за незаконно наемане на работа;

е) за студенти, когато сроковете, наложени относно достъпа до стопанска дейност по член 23, не са спазени, или ако съответният студент не постига задоволителен напредък в курса си на обучение в съответствие с националното законодателство или административната практика.

↓ 2004/114/ЕО

⇒ НОВ

2. Държавите членки могат да оттеглят ~~или да откажат подновяването на~~ разрешение ~~за престой~~ по съображения, свързани с обществения ред, обществената сигурност и общественото здраве.

↓ 2005/71/ЕО

Член 10

Оттегляне или неподновяване на разрешение за пребиваване

~~1. Държавите членки могат да оттеглят или да откажат да подновят разрешение за пребиваване, което е издадено на основание на настоящата директива, когато то е придобито с измамни средства или когато изглежда, че притежателят му не отговаря или вече не отговаря на условията за влизане и пребиваване, предвидени в членове 6 и 7, или пребивава за цели, различни от целите, за които му е предоставено разрешение.~~

~~2. Държавите членки могат да оттеглят или да откажат да подновят разрешение за пребиваване поради обществени причини, причини на обществената сигурност или общественото здраве~~

↓ НОВ

Член 20

Основания за неподновяване на разрешение

1. Държавите членки могат да откажат да подновят разрешение в следните случаи:

а) когато представеното разрешение и документи са били придобити чрез измама, фалшифицирани или подправени;

б) когато изглежда, че притежателят вече не изпълнява общите условия за влизане и пребиваване по член 6 и съответните специални условия по членове 7, 9 и 10;

в) за студенти, когато сроковете, наложени относно достъпа до стопанска дейност по член 23, не са спазени или ако студентът не постига задоволителен напредък в курса си на обучение в съответствие с националното законодателство или административната практика.

2. Държавите членки могат да откажат подновяването на разрешение по съображения, свързани с обществения ред, обществената сигурност и общественото здраве.

↓ 2005/71/ЕО (адаптиран)

ГЛАВА V

ПРАВА ~~НА НАУЧНИТЕ РАБОТНИЦИ~~

Член ~~12~~ 21

Равнопоставено отношение

↓ НОВ

1. Чрез дерогация от член 12, параграф 2, буква б) от Директива 2011/98/ЕС, научните работници от трети страни имат право да бъдат третираны равноправно с гражданите на приемащата държава членка по отношение на клоновете на социална сигурност, включително семейните обезщетения, определени в Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност.

2. Учениците, доброволците, неплатените стажанти и работещите като „au pair“, независимо от това дали разполагат с разрешение за работа в съответствие с националното законодателство или законодателството на Съюза, имат право да бъдат третираны равноправно по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставяните на обществеността стоки и услуги, освен по отношение на процедурите за придобиване на жилище, предвидени в националното законодателство.

Член ~~11~~ 22

Преподавателска дейност ~~☒~~ от научни работници ~~☒~~

1 Научните работници, които са приети съгласно настоящата директива, могат да преподават в съответствие с националното законодателство. 2 Държавите членки могат да зададат максимален брой часове или дни за преподаване.

~~ГЛАВА IV~~

~~ТРЕТИРАНЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ГРАЖДАНИ НА ТРЕТИ СТРАНИ~~

Член ~~17~~ 23

Стопанска дейност, упражнявана от студентите

1. Извън времето, посветено на учебна дейност, и при спазване на правилата и условията за съответната дейност в приемащата държава членка студентите имат право да бъдат наемани и може да им бъде разрешено да упражняват самостоятелна стопанска дейност. При това може да се взема предвид положението на пазара на труда в съответната държава членка.

2. Когато е приложимо, държавите членки издават на студентите и/или на работодателите предварително разрешение съгласно тяхното национално законодателство.

23. Всяка държава членка определя максималния брой работни часове, разрешени седмично, или работни дни или работни месеци, разрешени годишно, които не могат да са под ~~десет~~ ⇒ 20 ⇐ часа седмично или еквивалента им в дни или в месеци годишно.

~~3. Приемащата държава членка може да ограничи достъпа до стопанска дейност през първата година от престоя.~~

4. Държавите членки могат да изискат студентът да декларира предварително или по друг начин упражняването на стопанска дейност пред органа, определен за това от съответната държава членка. Може да бъде наложено и на работодателя задължение за предварително деклариране или деклариране по друг начин на същото.

Член 24

Търсене на работа и предприемачество от научни работници и студенти

След завършване на научното изследване или обучението в държавата членка гражданите на трети страни имат право да останат на нейна територия за период от 12 месеца, за да търсят работа или да започнат собствен бизнес, ако все още изпълняват условията, предвидени в член 6, букви а) и в)—е). След повече от 3 месеца и по-малко от 6 месеца от гражданите на трети страни може да бъде поискано да представят доказателство, че продължават да търсят работа или че са в процес на създаване на собствен бизнес. След период от 6 месеца от гражданите на трети страни може допълнително да бъде поискано и доказателство, че имат реални шансове да бъдат наети на работа или да започнат свой бизнес.

Член 25

Членове на семейството на научните работници

1. Чрез дерогация от член 3, параграф 1 и член 8 от Директива 2003/86/ЕО събирането на семейството не е обвързано с изискването притежателят на разрешението за пребиваване с цел извършване на научно изследване да има реални перспективи да получи право на постоянно пребиваване и да има минимален период на пребиваване.

2. Чрез дерогация от член 4, параграф 1, последна алинея и член 7, параграф 2 от Директива 2003/86/ЕО посочените там мерки и условия за интеграция могат да се прилагат само след като съответните лица получат право на събиране на семейството.

3. Чрез дерогация от член 5, параграф 4, първа алинея от Директива 2003/86/ЕО разрешенията на членовете на семейството се предоставят, ако условията за събиране на семейството са изпълнени, в рамките на 90 дни от датата на подаване на молбата и 60 дни от датата на първоначалната молба за членове на семейството на научни работници от трети страни, обхванати от съответните програми на Съюза, включващи мерки за мобилност.

4. Чрез дерогация от член 13, параграфи 2 и 3 от Директива 2003/86/ЕО срокът на валидност на разрешенията за членове на семейството е същият като този на разрешението, издадено на научния работник, доколкото срокът на валидност на техните пътнически документи го позволява.

5. Чрез дерогация от член 14, параграф 2, второ изречение от Директива 2003/86/ЕО държавите членки не прилагат никакъв срок по отношение на достъпа до пазара на труда.

ГЛАВА VI

МОБИЛНОСТ МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

↓ 2005/71/ЕО

⇒ НОВ

Член ~~13~~ 26

⇒ Право на ~~М~~мобилност между държавите членки ⇒ за научни работници, студенти и платени стажанти ⇐

1. На гражданин на трета страна, който е приет като научен работник по настоящата директива, се разрешава да извършва част от своите научни изследвания в друга държава членка при условията, които са установени в настоящия член.

~~2.~~ Ако научен работник остане на територията на друга държава членка за срок до ~~три~~ ⇒ шест ⇐ месеца, научното изследване може да се извърши на основание споразумението за прием, сключено в първата държава членка, ако той има достатъчно финансови средства в другата държава членка и не се счита за заплаха за обществения ред, сигурност или здраве в другата държава членка.

~~3.~~ Ако научният работник остане в друга държава членка за срок, по-дълъг от ~~три~~ ⇒ шест ⇐ месеца, държавите членки имат право да изискат подписването на ново споразумение за прием за извършване на научноизследователската дейност в тази държава членка. ⇒ Ако държава членка изисква разрешение за упражняване на правото на мобилност, това разрешение се предоставя в съответствие с процесуалните гаранции, посочени в член 29. ⇐ ~~При всички случаи условията, които са предвидени в членове 6 и 7, трябва да бъдат изпълнени по отношение на съответната държава членка.~~ ~~5.~~ Държавите членки не изискват от научния работник да напусне териториите им с цел да кандидатства за ~~виза или разрешение за пребиваване~~ ⇒ разрешение ⇐.

~~4. Когато съответното законодателство предвижда изискването за виза или разрешение за пребиваване, с цел лицето да притежава достатъчна мобилност такава виза или разрешение се издава в кратък срок, в рамките на срок, който не възпрепятства провеждането на научното изследване, докато същевременно оставя на компетентните органи достатъчно време за обработка на кандидатурите.~~

↓ НОВ

2. За периоди над три месеца, но ненадвишаващи шест месеца, гражданинът на трета страна, приет като студент или платен стажант по настоящата директива, има право да извърши част от обучението/стажа си в друга държава членка, при условие че преди преместването си в тази държава членка е предоставил на компетентните ѝ органи следното:

а) валиден пътнически документ;

б) доказателство за здравна застраховка, обхващаща всички рискове, които обикновено се покриват за граждани на въпросната държава членка;

в) доказателство, че е приет във висше учебно заведение или организация домакин за провеждане на стаж;

г) доказателство за това, че по време на своя престой ще разполага с достатъчно средства за покриване на разноските си за издръжка, обучение/стаж и завръщане.

3. По отношение на мобилността на студенти и стажанти от една държава членка към втора държава членка, органите на втората държава членка информират органите на първата относно решението си. Прилагат се процедурите за сътрудничество по член 32.

4. За гражданин на трета страна, приет като студент, преместването във втора държава членка за повече от шест месеца може да се разреши при същите условия, които се прилагат за мобилност за период над три месеца, но по-малко от шест месеца. Ако държавата членка изисква подаването на нова молба за получаване на разрешение за упражняване на мобилност за период от над шест месеца, това разрешение се предоставя в съответствие с член 29.

5. Държавите членки не изискват от студентите да напуснат територията им с цел да кандидатстват за разрешение за упражняване на мобилност между държавите членки.

Член 27

Права на научните работници и студентите, обхванати от програми на Съюза, включващи мерки за мобилност

1. Държавите членки предоставят на гражданите на трети страни, приети като научни работници или студенти по настоящата директива и обхванати от програми на Съюза, включващи мерки за мобилност, разрешение, което покрива целия срок на пребиваването им във въпросните държави членки, когато:

а) пълният списък на държавите членки, в които научният работни или студентът възнамерява да отиде, е известен преди влизането на територията на първата държава членка;

б) ако става дума за студенти, кандидатът да може да предостави доказателство, че е приет в съответното висше учебно заведение за провеждане на учебно-образователен курс.

2. Разрешението се предоставя от първата държава членка, в която научният работник или студентът пребивава.

3. Когато пълният списък на държавите членки не е известен преди влизането на територията на първата държава членка:

а) за научните работници се прилагат условията по член 26 за пребиваване в други държави членки за период до шест месеца

б) за студентите се прилагат условията по член 26 за пребиваване в други държави членки за период между три и шест месеца.

Член 28

Пребиваване във втората държава членка на членове на семейството

1. Когато научен работник се премести във втора държава членка в съответствие с членове 26 и 27 и когато семейството вече се е събрало в първата държава членка, на

членовете на семейството му се разрешава да го придружат или да се присъединят към него.

2. Не по-късно от един месец след влизането на територията на втората държава членка съответните членове на семейството или научният работник, подават в съответствие с националното право молба за издаване на разрешение за пребиваване на член на семейството до компетентните органи на тази държава членка.

В случаите, когато срокът на валидност на разрешението за пребиваване на членовете на семейството, издадено от първата държава членка, изтече по време на процедурата или вече не дава право на притежателя си да пребивава законно на територията на втората държава членка, държавите членки разрешават на лицето да остане на тяхна територия, ако е необходимо посредством национални временни разрешения за пребиваване или равностойни на тях разрешения, които дават възможност на кандидата да продължи законния си престой на тяхна територия заедно с научния работник, докато компетентните органи на втората държава членка вземат решение относно молбата му.

3. Втората държава членка може да поиска от съответните членове на семейството да представят заедно с молбата за издаване на разрешение за пребиваване:

а) разрешението си за пребиваване в първата държава членка и валиден пътнически документ или техни заверени копия, както и виза, ако такава се изисква;

б) доказателство, че са пребивавали в качеството си на членове на семейството на научния работник в първата държава членка;

в) доказателство, че имат здравна застраховка, покриваща всички рискове във втората държава членка, или че научният работник има такава застраховка за тях.

4. Втората държава членка може да поиска от научния работник да предостави доказателство, че притежателят:

а) е настанен при условия, считани за нормални за сравнимо семейство, което живее в същия район, и покриващи общите стандарти за хигиена и безопасност във въпросната държава членка;

б) има стабилни и редовни финансови средства, които са достатъчни, за да издържа себе си и членовете на своето семейство, без да прибегва до системата за социално подпомагане на въпросната държава членка.

Държавите членки оценяват тези средства с оглед на естеството и редовността им и могат да вземат предвид размера на минималната национална заплата и пенсия, както и броя на членовете на семейството.

↓ 2005/71/ЕО (адаптиран)

~~ГЛАВА V~~

~~ПРОЦЕДУРА И ПРОЗРАЧНОСТ~~

~~Член 14~~

~~Заявления за кандидатстване за прием~~

- ~~1. Държавите членки определят дали заявленията за разрешения за пребиваване се изготвят от научния работник или от съответната научноизследователска организация.~~
- ~~2. Заявленията се обработват и разглеждат, докато съответният гражданин на трета страна пребивава извън територията на държавите членки, в които желае да бъде приет.~~
- ~~3. Държавите членки могат да приемат, в съответствие с националните си законодателства, заявление, подадено от съответния гражданин на трета страна, когато той вече се намира на тяхна територия.~~
- ~~4. Съответната държава членка предоставя на граждани на трета страна, който е подал заявление и който отговаря на условията по членове 6 и 7, всички улеснения за получаване на необходимите визи.~~

~~Член 15~~

~~Процедурни гаранции~~

- ~~1. Компетентните органи на държавите членки вземат решение по заявлението във възможно най-кратки срокове и, когато това е целесъобразно, предвиждат ускорени процедури.~~
- ~~2. Ако информацията в подкрепа на заявлението е незадоволителна, разглеждането на кандидатурата може да се отложи временно и компетентните органи информират кандидата за допълнителната информация, от която се нуждаят.~~
- ~~3. Всяко решение, с което се отхвърля кандидатура за разрешение за пребиваване, се съобщава на съответния гражданин на трета страна в съответствие с процедурите за известяване съгласно съответното национално законодателство. Известяването съдържа възможните правни средства за защита и сроковете, в които тя трябва да се осъществи.~~
- ~~4. Когато заявление бъде отхвърлено или разрешение за пребиваване, издадено в съответствие с настоящата директива, бъде оттеглено, засегнатото лице има правото да обжалва тези решения пред органите на съответната държава членка.~~

↓ 2004/114/EO (адаптиран)

~~ГЛАВА VI~~

~~ПРОЦЕДУРА И ПРОЗРАЧНОСТ~~

~~Член 18 29~~

~~Процедурни гаранции и прозрачност~~

- ~~1. Всяко решение по искане за получаване или подновяване на разрешение за пребиваване се приема и оновестява на кандидата в срок, който не затруднява съответната му по нататъшна учебна дейност, като същевременно се осигурява достатъчно време за разглеждане на заявлението от компетентните органи.~~

↓ НОВ

1. Компетентните органи на държавите членки вземат решение по окомплектованата молба за разрешение и уведомяват кандидата писмено в съответствие с процедурата за уведомяване, установена в националното право на съответната държава членка, възможно най-бързо и най-късно в рамките на 60 дни от датата, на която е подадена молбата, и в рамките на 30 дни, когато става въпрос за научни работници и студенти от трети страни, обхванати от програми на Съюза, включващи мерки за мобилност.

↓ 2004/114/ЕО (адаптиран)

⇒ НОВ

2. Ако информацията, предоставена в подкрепа на молбата, е недостатъчна, ~~разглеждането на молбата може временно да се преустанови~~ и компетентните органи следва да информират кандидата за нужната им допълнителна информация ⇨ и да посочат разумен срок за окомплектоването на молбата. Срокът, предвиден в параграф 1, се спира, докато органът получи изискваната допълнителна информация. ⇐

3. Съответният гражданин на трета страна ☒ се уведомява за ☒ всяко решение за отхвърляне на ~~некане~~ ☒ молба ☒ за разрешение ~~за пребиваване~~ ~~се нотифицира на~~ в съответствие с процедурите за ☒ уведомяване ☒ ~~нотифициране~~, предвидени в приложимото национално законодателство. В ~~нотификацията~~ ☒ уведомлението ☒ се посочват и възможните процедури за обжалване, ☒ националният съд или орган, пред които заинтересованият може да обжалва, ☒ както и сроковете, в които трябва да предприеме действие.

4. В случай на отхвърляне на ~~заявлението~~ ☒ молбата ☒ или на оттегляне на издадено разрешение ~~за пребиваване~~ по реда на настоящата директива заинтересованото лице има право да ☒ обжалва ☒ ~~упражни правото си на съдебно обжалване~~ пред органите на съответната държава членка.

Член 19

Ускорена процедура за издаване на разрешение за пребиваване или виза на студенти и ученици

~~Между органа на държавата членка, който е компетентен по въпросите на влизането и пребиваването на студенти или ученици, граждани на трети страни, от една страна, и висшето учебно заведение или организацията, изпълняваща програма за ученически обмен, призната за това от съответната държава членка в съответствие с националното ѝ законодателство или според административна практика, от друга страна, може да се сключено споразумение за прилагане на ускорена процедура за прием, при която става възможно издаване на разрешение за пребиваване или на виза за съответния гражданин на трета страна.~~

↓ НОВ

Член 30

Прозрачност и достъп до информация

Държавите членки предоставят информация относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети страни, попадащи в обхвата на настоящата директива, включително относно изискваните минимални месечни средства, правата, всички документи, необходими за кандидатстване за разрешение, и съответните такси. Държавите членки предоставят информация относно научноизследователските организации, одобрени по член 8.

↓ 2004/114/ЕО (адаптиран)
⇒ НОВ

Член ~~20~~ 31

Такси

Държавите членки могат да поставят изискване на кандидатите за заплащането на такси за разглеждане на молби ~~искания~~ във връзка с настоящата директива. ⇨
Размерът на тези такси не застрашава изпълнението на целите на директивата. ⇐

↓ 2005/71/ЕО (адаптиран)

~~ГЛАВА VI~~

~~ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ~~

Член 16

Доклад

~~Периодично и за първи път не по-късно от три години след влизането в сила на настоящата директива Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета относно прилагането на директивата от държавите членки и, ако е необходимо, предлага изменения.~~

Член 17

Транспониране

~~1. До 12 октомври 2007 г. държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, които са необходими, за да се съобразят с настоящата директива.~~

~~Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на това позоваване се определят от държавите членки.~~

~~2. Държавите членки съобщават на Комисията текетовете на основните разпоредби от националното си законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.~~

~~Член 18~~

Преходни разпоредби

~~През дерогация от разпоредбите на глава III държавите членки не са задължени да издават разрешения в съответствие с настоящата директива, под формата на разрешения за пребиваване за срок до две години, след датата по член 17, параграф 1.~~

~~Член 19~~

Обща зона за пътувания

~~Разпоредбите на настоящата директива не се отразяват на правата на Ирландия да запази споразуменията на Общата зона за пътувания, за която се посочени в Протокола, приложен към Договора от Амстердам, към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, относно прилагането на определени аспекти на член 14 от Договора за създаване на Европейската общност по отношение на Обединеното кралство и Ирландия.~~

~~Член 20~~

Влизане в сила

~~Директивата влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.~~

~~Член 21~~

Адресати

~~Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност.~~

ГЛАВА ~~VI~~ VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 32

Звена за контакт

1. Държавите членки определят звена за контакт, които отговарят за получаването и предаването на информацията, необходима за изпълнението на членове 26 и 27.
2. Държавите членки оказват необходимото сътрудничество при обмена на информацията, посочена в параграф 1.

Член 33

Статистика

Ежегодно и за първи път не по-късно от [...] държавите членки изпращат на Комисията в съответствие с Регламент (ЕО) № 862/2007 на Европейския парламент и на Съвета³¹ статистическа информация за броя на гражданите на трети страни, на които е издадено разрешение . Освен това, доколкото е възможно, на Комисията се предоставят статистически данни относно броя на гражданите на трети страни, чиито разрешения са били подновени или оттеглени през предишната календарна година, като се упоменава гражданството им. По същия начин се предоставят статистически данни относно приетите членове на семействата на научни работници.

Статистическите данни, посочени в параграф 1, се отнасят до референтни периоди от една календарна година и се предоставят на Комисията в срок от шест месеца след края на референтната година. Първата референтна година е [....].

Член ~~31~~ 34

Докладване

Периодично и за първи път не по-късно от ☒ [пет години след датата на транспониране на настоящата директива] ☒ ~~12 януари 2010 г.~~ Комисията ⇒ прави оценка на прилагането на настоящата директива, ⇐ изготвя доклад до Европейския парламент и до Съвета за прилагането на настоящата директива в държавите членки и предлага, когато това се налага, необходимите изменения.

³¹ ОВ L 199, 31.7.2007 г., стр. 23.

~~Член 22~~

~~Транспониране~~

~~Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 12 януари 2007 г. Те незабавно информират Комисията за това.~~

~~Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условищата и редът на позоваване се определят от държавите членки.~~

~~Член 23~~

~~Преходна разпоредба~~

~~Чрез дерогация от разпоредбите, установени в глава III, за срок не повече от две години считано от датата, посочена в член 22, държавите членки не са задължени да издават разрешенията по силата на настоящата директива под формата на разрешения за пребиваване.~~

~~Член 24~~

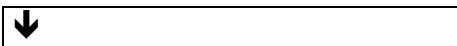
~~Срокове~~

~~Без да се засяга член 4, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/109/ЕО, държавите членки не са задължени да вземат предвид срока, за който студентът, ученикът, участващ в програма за обмен, стажантът без възнаграждение или доброволецът са пребивавали в това си качество на тяхна територия, при предоставяне на съответните граждани на трети страни на други права по силата на настоящото им законодателство.~~

~~Член 25~~

~~Влизане в сила~~

~~Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.~~

Член 35

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите актове и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, не по-късно от [две години от датата на нейното влизане в сила]. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Те включват също така уточнение, че позоваванията в съществуващите закони, подзаконови и административни разпоредби на директивите, отменени с настоящата директива, се считат за позовавания на настоящата директива. Условищата и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 36

Отмяна

Директива 2005/71/ЕО и Директива 2004/114/ЕО се отменят, считано от [деня след датата, посочена в член 35, параграф 1, първа алинея от настоящата директива], без да се засягат задълженията на държавите членки относно сроковете за транспониране в националното право на директивите, посочени в приложение I, част Б.

Позоваванията на отменените директиви се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение II.

Член 37

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

↓ 2004/114/ЕО (адаптиран)

Член ~~26~~ 38

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с ~~Договора за създаване на Европейската общност~~ Договорите .

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Част А

Отменена директива и списък на нейните последователни изменения (посочена в член 36)

Директива 2004/114/ЕО на на Съвета (ОВ L 375, 23.12.2004 г., стр. 12)

Директива 2005/71/ЕО на Съвета (ОВ L 289, 3.11.2005 г., стр. 15)

Част Б

Списък на сроковете за транспониране в националното законодателство [и за прилагане] (посочени в член 35)

Директива	Срок за транспониране	Дата на прилагане
2004/114/ЕО	12.1.2007 г.	
2005/71/ЕО	12.10.2007 г.	

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТИЕТО

Директива 2004/114/Е О	Директива 2005/71/ЕО	Настояща директива
Член 1, буква а)		Член 1, буква а)
Член 1, буква б)		-
-		Член 1, букви б) и в)
Член 2, уводен текст		Член 3, уводен текст
Член 2, буква а)		Член 3, буква а)
Член 2, буква б)		Член 3, буква в)
Член 2, буква в)		Член 3, буква г)
Член 2, буква г)		Член 3, буква д)
-		Член 3, букви е) и ж)
Член 2, буква д)		Член 3, буква л)
Член 2, буква е)		Член 3, буква з)
Член 2, буква ж)		-
-		Член 3, буква и)
-		Член 3, букви м) — т)
Член 3, параграф 1		Член 2, параграф 1
Член 3, параграф 2		Член 2, параграф 2, букви а) — д)
-		Член 2, параграф 2, букви е) и ж)
Член 4		Член 4
Член 5		Член 5, параграф 1
-		Член 5, параграф 2
Член 6, параграф 1		Член 6, букви а) - д)
-		Член 6, буква е)

Член 6, параграф 2		-
-		Член 7
Член 7, параграф 1, уводен текст		Член 10, параграф 1, уводен текст
Член 7, параграф 1, буква а)		Член 10, параграф 1, буква а)
Член 7, параграф 1, букви б) и в)		-
Член 7, параграф 1, буква г)		Член 10, параграф 1, буква б)
Член 7, параграф 2		Член 10, параграф 2
-		Член 10, параграф 3
Член 8		-
-		Член 11
Член 9, параграфи 1 и 2		Член 12, параграфи 1 и 2
Член 10, уводен текст		Член 13, параграф 1, уводен текст
Член 10, буква а)		Член 13, параграф 1, буква а)
Член 10, букви б) и в)		-
-		Член 12, параграф 1, буква б)
-		Член 12, параграф 2
Член 11, уводен текст		Член 14, параграф 1, уводен текст
Член 11, буква а)		-
Член 11, буква б)		Член 13, параграф 1, буква а)
Член 11, буква в)		Член 13, параграф 1, буква б)

Член 11, буква г)		Член 13, параграф 1, буква в)
Членове 12 — 15		-
-		Членове 14, 15 и 16
Член 16, параграф 1		Член 20, параграф 1, уведен текст
-		Член 20, параграф 1, букви а)—в)
Член 16, параграф 2		Член 20, параграф 2
-		Член 21
Член 17, параграф 1, първа алинея		Член 23, параграф 1
Член 17, параграф 1, втора алинея		Член 23, параграф 2
Член 17, параграф 2		Член 23, параграф 3
Член 17, параграф 3		-
Член 17, параграф 4		Член 23, параграф 4
-		Членове 15, 24, 25, 27
-		Член 17
Член 18, параграф 1		-
-		Член 29, параграф 1
Член 18, параграфи 2, 3 и 4		Член 29, параграфи 2, 3 и 4
Член 19		-
-		Член 30
Член 20		Член 31
-		Членове 32 и 33
Член 21		Член 34
Членове 22 — 25		-

-		Членове 35, 36 и 37
Член 26		Член 38
-		Приложения I—II
	Член 1	-
	Член 2, уведен текст	-
	Член 2, буква а)	Член 3, буква а)
	Член 2, буква б)	Член 3, буква и)
	Член 2, буква в)	Член 3, буква к)
	Член 2, буква г)	Член 3, буква б)
	Член 2, буква д)	-
	Членове 3 и 4	-
	Член 5	Член 8
	Член 6, параграф 1	Член 9, параграф 1
	-	Член 9, параграф 1, букви а)—е)
	Член 6, параграф 2, буква а)	Член 9, параграф 2, буква а)
	Член 6, параграф 2, букви а), б) и в)	-
	Член 6, параграфи 3, 4 и 5	Член 9, параграфи 3, 4 и 5
	Член 7	-
	Член 8	Член 16, параграф 1
	Член 9	-
	Член 10, параграф 1	Член 19, параграф 2, буква а)
	-	Член 19, параграф 2, буква б)
	Член 10, параграф 2	-
	Член 11, параграфи 1 и 2	Член 22

	Член 12, уводен текст	-
	Член 12, буква а)	-
	Член 12, буква б)	-
	Член 12, буква в)	Член 21, параграф 1
	Член 12, буква г)	-
	Член 12, буква д)	-
	-	Член 21, параграф 2
	Член 13, параграф 1	Член 26, параграф 1
	Член 13, параграф 2	Член 26, параграф 1
	Член 13, параграфи 3 и 5	Член 26, параграф 1
	Член 13, параграф 4	-
	-	Член 26, параграфи 2, 3 и 4
	Членове 14 — 21	-